

3 Letošní Posed
a Karel Čapek

23 Představujeme soubory:
divadlo DOMA

24 Basketbaloví Tuři
vyhráli Rosňa Cup

10

Týden knihoven

Jako každý rok se i letos připojujeme k celostátní akci Týden knihoven pořádané Svazem knihovníků a informačních pracovníků, který se koná od 6. do 11. října. Cílem akce je zviditelnit služby a společenskou úlohu knihoven, které v současné době kromě své tradiční funkce (půjčování dokumentů a zpřístupňování informací) plní také úlohu komunitní a jsou místem setkávání a vzdělávání. Podpora čtenářské gramotnosti, kritického myšlení, budování vztahu k literatuře a výchova k občanství patří k hlavním pilířům činnosti i naší knihovny. Zároveň nás těší, že čím dál více návštěvníků tráví v knihovně čas, dají si u nás kávu, učí se, relaxují.

Motto letošního ročníku Týdne knihoven zní „Jsme tu pro vás. Naživo i online“. Připravili jsme si aktivity pro všechny věkové skupiny. Na Týden knihoven připadají pravidelné **čtenářské kluby**. V pondělí začínáme klubem pro nejmenší děti v rámci projektu Bookstart – S nížkou do života. Ve středu je klub určen dětem od tří do sedmi let a tentokrát se můžete těšit na autorskou pohádku Pavla Černého a jeho kreativní dílničku. Ve **filmovém klubu** nabídneme snímek Věčný svit neposkvrněné mysli a pro milovníky Agathy Christie **tematickou přednášku Juana Zamory a Jany Ohnesorg ze Společnosti Agathy Christie**. Pro seniory proběhnou kurzy trénování paměti a přednáška v rámci Virtuální Univerzity třetího věku. Novinkou letošního Týdne knihoven je formát celostátní online akce pro veřejnost s názvem **Objevte tisíce e-knih legálně a zdarma** – bez registrace a na pár kliknutí. Webinář bude možné sledovat z prostor knihovny. Získáte informace o národních knihovních službách, především o možnosti využívat přístup do digitálních zdrojů prostřednictvím naší knihovny. Cílem je ukázat, že knihovny dnes nejsou jen fyzickým místem, kam může uživatel přijít osobně, ale že své služby nabízejí také online – kdykoliv a odkudkoliv. Ani tento rok nebude chybět **burza knih**. Celý týden budou odpuštěny upomínky všem, kteří vrátí všechny dokumenty, a v pátek pak bude umožněna **novým čtenářům registrace zdarma**. Také vás srdečně zveme na **přednášku propagátora architektury Adama Gebriana** na téma veřejný prostor, která se koná již ve čtvrtek 2. října. Podrobnější program najdete na str. 17. Těšíme se na vaši návštěvu v knihovně, nebo na některé z našich akcí. **Marta Bauerová**

ma – bez registrace a na pár kliknutí. Webinář bude možné sledovat z prostor knihovny. Získáte informace o národních knihovních službách, především o možnosti využívat přístup do digitálních zdrojů prostřednictvím naší knihovny. Cílem je ukázat, že knihovny dnes nejsou jen fyzickým místem, kam může uživatel přijít osobně, ale že své služby nabízejí také online – kdykoliv a odkudkoliv. Ani tento rok nebude chybět **burza knih**. Celý týden budou odpuštěny upomínky všem, kteří vrátí všechny dokumenty, a v pátek pak bude umožněna **novým čtenářům registrace zdarma**. Také vás srdečně zveme na **přednášku propagátora architektury Adama Gebriana** na téma veřejný prostor, která se koná již ve čtvrtek 2. října. Podrobnější program najdete na str. 17. Těšíme se na vaši návštěvu v knihovně, nebo na některé z našich akcí. **Marta Bauerová**

Střední školy se opět představí ve Fabrice

Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Svítavy, zve všechny zájemce na **přehlídku středních škol 2025**, která se uskuteční ve čtvrtek **23. října** v době od 9 do 17 hodin v přízemí Fabriky. Představí se více než 50 středních škol z okresu Svítavy, Pardubického kraje i dalších přilehlých regionů. Součástí akce budou opět i vybraní zaměstnavatelé, kteří se podílejí na přípravě žáků na budoucí povolání.

Návštěvníci se mohou těšit na širokou nabídku oborů – technické, ekonomické, humanitní, chemické, IT i zdravotnické a další.

Akce je určena žákům, rodičům, kariérovým poradcům, pedagogům i všem, kteří hledají inspiraci pro volbu střední školy. Přijďte se inspirovat – těšíme se na vás!

Stanislava Nedvěďová, vedoucí oddělení poradenství a trhu práce

Ptáte se starosty

Nemohlo by město vyřešit parkování v zatáčce v ulici Vítězná? A stejně tak zpřehlednit zatáčku na cestě k rybníku Rosnička? B. Z.

„Vzhledem k tomu, že nepřišel tento-krát žádný dotaz, využiji tuto zajímavou otázku z poslední Kafárny. Shodou okolností jsme totiž připomínku týkající se parkování ve Vítězné ulici obdrželi také od instruktorů z autoškoly při školení řidičů. Už tehdy jsme se proto situací zabývali a pustili se do řešení. V průběhu listopadu bude v ulici Vítězná, poblíž ulice Říční, instalováno nové svislé

dopravní značení, které zabráni parkování v uvedené nepřehledné zatáčce, a zvýší tak bezpečnost všech účastníků provozu. Pokud jde o cestu k Rosničce, i zde aktuálně prověřujeme technické možnosti, jak komunikaci rozšířit a daný úsek celkově zpřehlednit. Zároveň bych chtěl touto cestou poděkovat všem, kteří přicházejí na naše setkání v Kafárně s vlastními nápady, podněty a připomínkami. Vážím si toho. Je vidět, že lidé mají o život ve městě opravdový zájem a nebojí se o věcech otevřeně diskutovat. Za to vám patří velké díky!“

David Šimek, starosta města

Pohádkový les

TOM Zálesáci Svitavy pořádají v sobotu 4. října již **30. ročník Pohádkového lesa**. Tentokrát se pokusí společně s Indiánským kmenem obnovit sílu památného ohně. Start je na pláži u rybníka Rosnička od 13:30 do 15:30 hodin. Startovné je 50 korun. Účastníci v maskách budou mít vstupné zdarma. Všichni v cíli získají diplom a na trase drobné odměny. U chaty Rosnička bude od 16:15 hodin probíhat hudební vystoupení kapely Mouchy. Pochod se koná za každého počasí. Těšíme se na vás. **Filip Šimek**

Jiří Brýdl převzal cenu klubu Laurus

V pátek 12. září převzal v zaplněném divadle Trám výroční cenu Svitavského klubu bývalý pedagog, sportovec, emeritní starosta města Svitavy (1990–2000 a 2006–2010) a emeritní senátor Parlamentu ČR **Mgr. Jiří Brýdl**, a to za významné zásluhy o rozvoj města. Součástí slavnostní akce bylo také představení publikace o Jiřím Brýdlovi, kterou klub vydal, a literárně-hudební poetický program v podání Jiřího Brýdla a Karla a Matěje Šefrnových „Co je bez chvění, není pevné“, který je inspirován především verši básníka Vladimíra Holana. Cenu J. Brýdlovi předali (viz foto D. Kukaňové) svitavský lékař a divadelník Karel Šefrna a prezident klubu Laurus Milan Báča. Jiří Brýdl se stal v pořadí 26. laureátem této ceny. **(mb)**

Oslavme opět Halloween s Krůčkem: čeká nás Strašidelná Fabrika

Poslední říjnový večer se Fabrika ponoří do tmy a s ní ožije i kouzelná halloweenská atmosféra. Z koutů budou vystupovat podivuhodné postavy v kostýmech, na cestě vás budou provázet

dýně se zubatými úsměvy i hraví duchové, kteří občas nečekaně vykouknou ze stínů. Strašidelná, ale přátelská stezka vás zavede do prostor, kam se běžně nepodíváte – projdete zákulisí sálu, spojovací chodby i zadní schodiště. Cestou na děti čeká řada úkolů a tematických stanovišť, doplněných o výzdobu a hudbu, která navodí tu správnou náladu. Na konci nebude chybět ani drobná odměna. Kostýmy jsou vítány, ale nejsou podmínkou. Občerstvení zajištěno.

Letos přinášíme několik novinek. **Prodej lístků** bude probíhat od **17:00 do 19:00** a stezka zůstane otevřená až do **20:00**, aby se návštěvníci vyhnuli dlouhému čekání. Díky pořadníkovi budete mít přehled o tom, kdy se blíží váš vstup na stezku. Děti se mohou zabavit doprovodnými aktivitami v předzář, jednou z nich budou stanoviště **Sensory play** laděná do halloweenského tématu. **Vstupné: 70 Kč/osoba**. Přijďte s námi prožít jedinečný večer plný fantazie, her a tajemné atmosféry. **(rmt)**

Pozvánka.

13. října 2025

Langerova vila

10:00–12:00/16:00–18:00

KAFÁRNA
NA KUS ŘEČI

Svitavy a lidé.

Nepodceňujme duševní zdraví dětí

Od srpna otevřela svitavská ALFA novou pobytovou službu pro psychicky ohrožené dospívající dívky v nedaleké Radiměři. Dvuměsíční terapeutické pobyty jsou zaměřeny na psychickou stabilizaci, rozvoj sebepřijetí a zdravého sebevědomí, budování identity, posílení zdravých strategií zvládání stresu, nácvik sociálních dovedností a rozvoj kamarádství, rozšíření možností trávení volného času bez elektroniky.

Zkrátka nepřijdou ani školní povinnosti – každé dopoledne probíhá výuka vedená našimi učiteli podle vzdělávacích plánů z kmenových škol dívek. Skupiny jsou maximálně osmičlenné, aby byl zajištěn vysoce individuální přístup a podpora. Služba je bezplatná a je s ní spojena pouze platba za stravu. Není potřeba doporučení žádného odborníka. Více informací se dozvíte na www.svpalfa.cz nebo na telefonním čísle vedoucí oddělení Jiřiny Zehnalové, 774 370 841. V dnešní době je špatný psychický stav dětí velkým celospolečenským problémem, při jehož řešení je nezbytné, abychom jako rodiče a blízcí byli pozorní k jejich prožívání. Každé dítě se občas stáhne do sebe, má špatnou náladu nebo se mu nechce do školy. Pokud ale tyto projevy trvají déle nebo se prohlubují, mohou být varovným znamením. Zpozornět bychom měli například tehdy, když:

- **dítě působí dlouhodobě smutně nebo úzkostně,**
- **uzavírá se před okolím a ztrácí zájem o kamarády či koníčky,**
- **má potíže se sebevědomím, s přijetím v kolektivu, bojí se chodit do školy,**

- **projevuje nadměrné nároky na sebe samo, často mluví o tom, že nestojí za nic,**
- **ubližuje si nebo o sobě mluví negativně,**
- **tráví nadměrně času u elektroniky a uniká z reálného světa.**

Tyto projevy nemusí vždy znamenat vážný problém, ale je lepší reagovat včas a dítěti nabídnout podporu. Psychické potíže dětí se mohou postupně zhoršovat. Včasná odborná pomoc dokáže mnohdy zabránit rozvoji hlubších problémů. Rodiče někdy váhají a spoléhají na to, že problémy přejdou a vyřeší se časem. Jenže právě včasný krok k odborníkovi může být pro dítě klíčový.

Pokud máte pochybnosti o duševním zdraví svého dítěte, neváhejte se obrátit na odborníky – psychology, krizová centra, pediatry a také na naše SVP Svitavska Alfa.

Každý rodič chce, aby jeho dítě bylo šťastné a zdravé. Nezapomínejme, že duševní zdraví je stejně důležité jako to tělesné. Nebojme se o něm mluvit, ptát se svých dětí, jak se cítí, a hledat pro ně pomoc, když je to potřeba.

Vlasta Pechancová,
ředitelka SVP Svitavska Alfa

Letošní Posed s tématem Karel Čapek

POSED je podzimní setkání amatérských divadelníků z celé republiky již od roku 1987. Každý rok vždy na podzim zadáváme spřáteleným divadelníkům společný domácí úkol, na kterém všichni celý další rok pracují, a do Svitav v polovině října přivezou výsledek své práce. Tématem letošního Posedu je Karel Čapek. A je úplně jedno, jak se s tím vypořádají.

Zadání Posedu totiž nespočívá pouze v tom, aby oslovené amatérské divadelní soubory vytvořily divadelní tvar, ale může to být jakékoliv umělecké dílo: obraz, socha, píseň, skladba, film. Nebo jenom pokus o obraz, sochu, píseň...

POSED není soutěžní přehlídka. Smyslem je setkání, inspirace a impulzy do dalšího konání amatérských divadelníků. Smyslem je ale také

alespoň jednou za rok potkat přátele a radovat se ze společných okamžiků.

V posledních letech se mnoho inscenací, vzniklých díky inspiraci Posedem, stalo nedílnou součástí amatérských národních přehlídek. Například Loutkářská Chrudim, Mladá scéna, Šrámkův Písek a následně Jiráskův Hronov. Tématem Karel Čapek se letos zabývají amatérští divadelníci ze Svitav, Chocně, Poniklé, Jaroměře, Prahy, Náchoda, Žamberka, Veselí nad Moravou a Olomouce.

Petr Mohr

P.S. Pro naše velké potěšení přivezl Tomáš Hájek, starosta obce Poniklá, tedy Bažantova loutkářská družina, úžasný kus s názvem Maryša Vávrova! Vzbudila ohlas neobyčejný na letošním slovním Jiráskově Hronovu. To si prostě nemůžete nechat ujít!

P.P.S. A tak přijďte v sobotu 18. října ve tři do Trámu a Tyjátru. Na Čapka a taky na bratry Mrštíky a jen tak pobýt...

Zemřel Jiří Petr

Ve věku nedožitých 68 let zemřel 15. září po dlouhé nemoci Mgr. Jiří Petr. Absolvent dobrušského gymnázia a Pedagogické fakulty v Hradci Králové působil řadu let jako učitel na svitavských základních školách a poté jako vedoucí odboru školství a kultury na městském úřadu ve Svitavách. Byl dlouholetým fotbalistou, také sekretářem svitavského fotbalového oddílu. V komunálních volbách v roce 1994 byl zvolen do zastupitelstva a jedno volební období byl členem Rady Města Svitavy. Od roku 2011 byl do svého posledního dne předsedou správní rady Nadace Josefa Plívy, v minulosti byl aktivní v Pionýru z.s. – Pionýrské skupině Vysočina, byl členem správní rady Nadačního fondu V. O. Ottendorfera, členem správní rady Střediska sociálních služeb Salvia, z. ú. a také členem kolegia ředitele svitavského gymnázia. Řadu let působil v redakční radě radničního zpravodaje Naše město.

Pro město pracoval více než dvě desítky let. Odbor školství a kultury vedl pečlivě, stál rovněž u historicky první Olympiády dětí a mládeže, která se konala v Pardubickém kraji, a Svitavy jako jedno ze tří měst také poskytovaly mladým sportovcům sportovní zázemí i střechu nad hlavou. „Po dobu, během níž jsme společně pracovali, byl úžasným kolegou. Má obrovský podíl na spolupráci s našimi partnerskými městy,” zdůrazňuje starosta David Šimek. Připomíná, že například akce Sportovec roku nebo Žák roku, které se udělují každým rokem, jsou Jiřího počinem. „Jirka byl nejen fajn kolegou, ale především člověkem...” dodává David Šimek.

S emeritním ředitelem gymnázia Milanem Báčou se Jiří Petr znal bezmála 50 let, pocházeli ze stejného kraje a potkávali se při řadě příležitostí, i pracovních. „Byla to vždy moc dobrá a smysluplná spolupráce,” říká Milan Báča. A přidává osobní vzpomínku na otevírání fotbalového hřiště s umělým povrchem na gymnáziu v roce 2005: „Na exhibiční utkání dorazili bývalí reprezentanti Knoflíček, Drulák, Štambacher a další a Jiří se proti nim postavil do svitavské branky. Jak já byl hrdý na to, že ve svitavském týmu proti olympijskému vítězi hrají mí kolegové ze školy a v brance chytá můj kamarád...”

Fotbal tvořil důležitou součást života Jiřího Petra, byl hráčem, trenérem a řadu let významným funkcionářem fotbalového klubu. „Všem nám bude chybět jeho oddanost, obětavost a nedoceňitelná práce sekretáře, scházet bude i jeho humor a nadhled nad vážnými i běžnými problémy klubu a nad životem vůbec. Jiří byl vždy ochotný udělat pro fotbal mnohem více než práci sekretáře,” říká předseda fotbalového oddílu Pavel Čížek. Jiřího láska ke sportu, lidský i profesionální přístup zanechaly nesporně stopu v životě řady Svitavanů. (pá, mb)

Úpravy Rosničky: bahno je odtěžené

Revitalizace Rosničky postupuje podle plánu. Během léta se podařilo rozvézt veškerý odtěžený sediment, kterého bylo přibližně 60 000 kubiků. V současné době je stále uzavřena hráz rybníka, do které jsou instalovány štětové stěny, jež zabrání průsakům vody. Budují se tři schodiště a také loviště s kádíštěm, které v budoucnu usnadní případný výlov. Jakmile dojde k ukončení prací poblíž hráze, zrekonstruuje se na ní komunikace a opět se zprůchodní. V nejbližší době je v plánu sečení rákosů a trávy v ploše rybníka a také stabilizace dna pomocí vápnění. V říjnu se město chystá zažádat

o předčasné užívání stavby, a Rosnička by se tak mohla na podzim začít napouštět.

S říjnem začne také oprava přítoku, kde vznikne definitivní propustek. Tato část prací si vyžádá dočasné uzavření cesty, o jehož přesném termínu vás budeme informovat na webových stránkách města.

Koncem září byl zkontrolován stav komunikací, které byly využívány při odvozu sedimentu těžkou technikou. Do konce letošního roku je naplánována jejich oprava. Na jaře příštího roku budou pokračovat především úpravy okolí. Těšit se můžeme například na nová mola. (kk)

Od listopadu na kole do Koclířova bezpečně po cyklostezce

Na začátku letošního dubna byla zahájena výstavba 3,4 km dlouhé cyklostezky spojující Svitavy s Koclířovem. Nyní se práce blíží k cíli, zbývá dokončit terénní a sadové úpravy. V listopadu tak na ni budou moci cyklisté s chutí vyrazit, jedinou překážkou pro ně už bude „pouze“ nepříznivé počasí.

Cyklostezka začíná ve Svitavách na křižovatce ulic Olomoucká a Průmyslová (při kraji komunikace Olomoucká jsou vyznačeny cyklistické jízdní pruhy). Dále vede směrem k obchvatu, který podchází pomocí rámového propustku, a odtud pokračuje podél stávající silnice I/34 Svitavy – Koclířov, od které se odklání pouze v místě „vodárny“. Ukončena je u autobusové zastávky Koclířov, spáleniště, kde je možné se v obci napojit na cyklotrasu č. 4044.

Zajímavostí bude dřevěný altán, který vzniká díky podpoře Pardubického kraje a upozorňuje na místo protínající hranici Čech a Moravy a současně rozvodí oddělující úmoří Severního

a Černého moře. „Výstavba cyklostezky je součástí dlouhodobého plánu města usilujícího o rozvoj cyklistické dopravy a zlepšení bezpečnosti cyklistů. Věřím, že bude hojně využívaná nejen pro cesty do práce nebo z práce, ale stane se také další možností pro kratší rodinné výlety po okolí,“ těší se na blížící se zprovoznění starosta David Šimek. (kk)

Nápady občanů jsme proměnili v realitu

Vítězné projekty letošního ročníku participativního rozpočtu jsou zrealizované. Už jste si je vyzkoušeli na vlastní kůži?

Nový nízký lanový park v parku Patriotů nabízí bezpečné dobrodružství nejen pro děti. Vznikl na rovině u dřevěné lavičky s ještěrkou a rovnováhu či pevnost svalů si na něm můžete otestovat hned na několika různých lanových překážkách. U Kavárny v parku si sice oddychnou svaly, ale pro změnu bude potřeba zapnout mozkové závitky. Na novém dřevěném stolku si totiž můžete zahrát šachovou partii nebo třeba dámu. Figurky jsou k zapůjčení přímo v kavárně v rámci její otevírací doby. Co by mohlo přibýt v příštím roce? O tom už můžete pomalu začít přemýšlet... Návrhy bude možné podávat hned od prvního ledna. Podat je možné také návrhy na projekty, které nezvítězily v předešlých ročnících. (kk)

Z jednání rady

Rada na svém 25. zasedání 25. srpna 2025 mj.:

- projednala a doporučila zastupitelstvu města vzít na vědomí zprávu o plnění plánu a rozpočtu města Svitavy a jím zřízených organizací za I. pololetí roku 2025;
- schválila prodloužení nájemních smluv u 13 městských bytů;
- schválila příspěvkové organizaci Středisko kulturních služeb města Svitavy investiční akci „Modernizace kina Vesmír“ ve výši 659 833 Kč bez DPH;
- schválila zahájení prací pro realizaci vítězných projektů ve druhém ročníku participativního rozpočtu města Svitavy, a to včetně převodu finančních prostředků v rámci rozpočtu realizujícímu odboru.

Rada na svém 26. zasedání 1. září 2025 mj.:

- schválila poskytnutí neinvestiční dotace podle § 9 odst. 1 písm. i) zákona č. 250/2000 Sb. ve výši 13 000 Kč paní Pavle Boučkové na náklady spojené s nahráváním CD v roce 2025;
- schválila vyslání člena zastupitelstva města Mgr. Jiřího Žilky, člena zastupitelstva města Jana Špačka, členky zastupitelstva Mgr. Marty Bauerové, člena zastupitelstva města Ing. Leoše Říhy na pracovní cestu do města Strzelín ve dnech 13.–14. 9. 2025. (red)

Hledáme vánoční strom na náměstí

Blíží se čas Vánoc a s ním i tradiční rozsvícení vánočního stromu na svitavském náměstí. Město stále ještě hledá vhodný strom, který by se stal dominantou letošního adventního období.

Máte na své zahrádě či pozemku vzrostlý jehličnan (ideálně stříbrný smrk pravidelného tvaru, vyšší 8 metrů), který už vám přerůstá, a uvažujete o jeho pokácení? Darujte

ho městu a pomozte nám na Vánoce rozzařít svitavské náměstí.

O odborné pokácení i odvoz se postaráme, vše s vámi rádi zkonzultujeme (např. zda se ke stromu dokáže dostat vhodná technika, která dokáže strom odvézt). Pokud máte tip na ten pravý vánoční strom, kontaktuje nás prosím na: 732 407 182, jakub.hynek@svitavy.cz. Děkujeme za nabídky. (red)

Rozsáhlé rekonstrukce sítí přináší omezení, ale i modernější infrastrukturu

Na rekonstrukci vodovodů a kanalizací je v letošním městském rozpočtu vyčleněno přes 100 milionů korun. Největší část těchto financí ukrojí **oprava havarijního stavu zatrubnění Studeného potoka v ulici Milady Horákové** a s ní související přeložky sítí. V září začala její druhá etapa, zahrnující úsek přibližně od budovy mateřské školy po křižovatku s ulicemi Riegrova a Jungmannova, která byla vysoutěžena za 58,3 milionu korun. S pracemi souvisí i **dopravní omezení**. Ulicí Milady Horákové nebude možné minimálně do konce letošního roku projíždět, stejně tak výše uvedenou křižovatkou, která je uzavřena. Ulice Jungmannova je nyní slepá, k otočení můžete využít parkoviště u krytého plaveckého bazénu. Na **hlavním průtahu Lačnovem** se v letošním roce sešlo hned několik investičních akcí, důvodů je vícero. Nejenže sítě v této části města jsou již na hranici životnosti, hlavní silnice by navíc měla do dvou let přejít pod správu města. Ještě předtím ale slíbilo Ředitelství silnic a dálnic, současný správce, že kompletně opraví povrchy. Z tohoto důvodu je více než vhodné vyměnit sítě pod povrchem. Letos tak procházejí rekonstrukcí dešťová a splašková kanalizace, vodovod, došlo k přeložení tří plynovodů, přeložce vodovodního řadu, vysokého napětí a části veřejného osvětlení. Práce v této lokalitě navíc prodloužily historicky špatně zanesené podklady, kdy se

na některých místech zjistilo, že reálné umístění sítí se liší od dokumentace. Hotovo pro letošní rok by mělo být do 20. října.

V září probíhaly také dokončovací **práce v ulici Česká**, která procházela od května kompletní opravou. Rekonstrukce za přibližně 9 milionů korun se dočkala kanalizace, vodovod a také povrchy silnice i chodníků. Ulice by měla být zprůjezdněna v prvním říjnovém týdnu. S rekonstrukcí sítí často souvisí i nepříjemná dopravní omezení, bez kterých by ovšem nebyly opravy možné. Děkujeme proto za shovívavost a trpělivost při přejezdech po městě. **(kk)**

Schindlerův pomník ozdobí nová deska

Při toulkách parkem Jana Palacha jste si patrně všimli chybějící pamětní desky na pomníku Oskara Schindlera. Ta byla odstraněna vzhledem k jejímu poničení a aktuálně dochází k výrobě pamětní desky nové. O tu se ve své dílně stará svitavský umělecký slévač Martin Horký. Nová pamětní deska bude vyrobena z cínového bronzu, což zaručí nejen dlouhodobou odolnost, ale zachová také důstojnost a estetickou hodnotu celého pomníku. O tom, že se jedná o pořádný „koušek“, svědčí také odhadovaná hmotnost 45 kilogramů. Instalována by měla být do konce října.

Pomník, který stojí v parku Jana Palacha naproti rodnému domu Oskara Schindlera v Poličské ulici, byl odhalen v roce 1994 při příležitosti české premiéry filmu Stevena Spielberga Schindlerův seznam a symbolizuje osud Svitav jako města tří národností – Čechů, Němců a Židů. Nápis na pomníku připomíná záchranu lidských životů v době holocaustu. **(kk)**

Oslavte s námi Svátek seniorů ve Fabrice

Od roku 1991 se v první říjnový den slaví Mezinárodní den seniorů. Ačkoliv se na různých místech slaví různými způsoby, jeho poslání je vždy stejné. Na jedné straně jde o zvýšení povědomí o problémech, se kterými se lidé ve stáří potýkají. Na straně druhé pak o poděkování seniorům za jejich přínos společnosti.

Ve Svitavách oslavíme tento sváteční den přímo ve středu 1. října od 14 hodin v hlavním sále Fabriky. Kromě kulturního programu, kdy na hosty čeká např. hudební vystoupení „Pocta Haně Zagorové“, proběhne slavnostní vyhlášení již čtvrtého ročníku ankety Svitavský senior / seniorka roku. V ní z došlých nominací vybírá Rada seniorů vítěze, kteří svojí výjimečnou činností ovlivňují / ovlivnili nejen své vrstevníky, ale také ostatní občany našeho města. Akce se koná pod záštitou náměstka hejtmana Pardubického kraje Pavla Šotoly, senátora Davida Šimka a místostarostky Ditty Kukaňové a jste na ni, svitavští senioři, srdečně zváni. **(kk)**

Volby do Poslanecké sněmovny se blíží

Připomínáme, že ve dnech **3. a 4. října 2025** proběhnou volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Volební místnosti budou otevřeny v pátek od 14:00 do 22:00 a v sobotu od 8:00 do 14:00. Ve Svitavách je připraveno 18 volebních okrsků, jejich přehled a zařazení ulic najdete na úřední desce městského úřadu či webových stránkách města. Informace o zařazení ulic do okrsků můžete získat také na tel. 461 550 415.

Hlasovací lístky obdrží voliči nejpozději tři dny před volbami, případně si je mohou vyzvednout na městském úřadu či převzít přímo ve volební místnosti. Novinkou letošního roku je možnost prokázat svoji totožnost také **prostřednictvím eDokladu v mobilní aplikaci**. V této záležitosti upozorňujeme, že fotografie nebo sken občanského průkazu v mobilu není platným dokladem. **(kk)**

RADY PRO ŽIVOTNÍ SITUACE (9. DÍL)

Sociální odbor radí: Centrum duševního zdraví

V září roku 2024 zahájilo ve Svitavách svou plnou činnost Centrum duševního zdraví (CDZ). Tato poměrně nová služba poskytuje **komplexní péči osobám, které se potýkají s určitými duševními potížemi a potřebují podporu jak v oblasti zdravotní, tak sociální**. Společnými silami doprovází klienty na jejich cestě k zotavení a k tomu, aby žili důstojným a spokojeným životem.

Zdravotní pomoc: v týmu CDZ pracují zdravotní sestry, tým psychologů a psycholožek a také lékařka psychiatr, kteří pomáhají klientům při řešení zdravotních potíží, které je trápí. Společně s klientem nastavují vhodnou medikaci, poskytují psychoterapie a komplexně řeší jejich zdravotní stav.

Sociální pomoc: specializovaní sociální pracovníci a pracovníce pomáhají klientům v obtížných sociálních situacích. Pokud například nemá klient vhodné bydlení, dostatek financí nebo se prostě cítí sám, pracovníci ho informují o možnostech řešení a společně s ním nastalé situace řeší.

Pomoc se zaměstnáním: členem týmu je

také pracovní konzultant, který klientům pomáhá najít cestu na trh práce a snaží se jim zařídit takové pracovní místo, které vyhovuje klientovým potřebám a požadavkům.

Duševní pomoc: speciální pozici mají peer-konzultanti, kteří díky osobním zážitkům s duševním onemocněním předávají klientům důležité zkušenosti, čímž jim pomáhají své onemocnění přijmout a podpořit jejich cestu ke zotavení.

Pokud máte pocit, že by byla služba Centra duševního zdraví vhodná pro Vás či někoho ve Vašem okolí, neváhejte se obrátit na: tel. 603 900 902, e-mail cdz.sy@pol.hk.caritas.cz.

Šárka Řehořová

Více bezpečí, více zábavy: ve městě pokračují rekonstrukce hřišť

Společnost Sportes se mimo jiné stará také o dětská hřiště ve městě. Pravidelně každých 14 dní provádí kontrolu herních prvků, aby byla zachována bezpečnost a děti na hřištích mohly bez starostí dovádět. V letošním roce se navíc pustila do rekonstrukce hned několika hřišť.

Nejvíce financí zaměřilo na dětské hřiště za bytovým domem v ulici Antonína Slavička 50, které slouží veřejnosti už téměř 18 let. Herní prvky, stejně jako dopadové plochy, si tak žádaly rozsáhlejší opravu. Tě se za přibližně 434 tisíc korun dočkaly na začátku léta. Dále byla ve Svitavách z bezpečnostních důvodů vyměněna herní sestava s houpačkou na hřišti ve vnitrobloku v ulici U Stadionu, včetně úpravy dopadové plochy. Tato rekonstrukce vyšla na téměř 186 tisíc korun.

Herní prvek za 154 tisíc korun byl také vyměněn na menším dětském hřišti za bytovým domem Na Vějíři 10–18. Na nové herní sestavě se stříškou si především menší děti (3–8 let) mohou vyzkoušet „horolezecké schopnosti“ na několika typech výstupů. Sestava pro men-

ší děti sem byla zvolena právě proto, že v blízkém okolí se nachází hřiště určená spíše pro větší děti.

Vzhledem k tomu, že v rozpočtu na rekonstrukci dětských hřišť má společnost Sportes letos ještě finance, rozhodla se inspirovat návrhem občanů z participativního rozpočtu a využije je na pořízení nového herního prvku na dětské hřiště v parku Jana Palacha. **(kk)**

Nová zelená úsporám na Svitavsku

Místní akční skupina Svitava už více než 2,5 roku pomáhá domácnostem s ekologickými a energeticky úspornými opatřeními – především skrze dotace Nová zelená úsporám (NZÚ). Za tuto dobu jsme v našem regionu pomohli podpořit téměř **800 projektů** zaměřených na zlepšení energetické efektivity budov a využívání obnovitelných zdrojů energie v celkové hodnotě přes **105 milionů korun**.

Jak můžete na takovou dotaci dosáhnout i vy? Způsobilým žadatelem v dotacích pro rodinné domy (NZÚ Light, Oprav dům po babičce) je vlastník nemovitosti, který zde má / bude mít trvalý pobyt, nemovitost užívá k bydlení a všichni členové domácnosti celkově nevlastní více než 2 nemovitosti k bydlení (popř. příjímý příbuzný). Pro důchodce i rodiny s příspěvkem na bydlení či na děti je navíc dotace na zatep-

lování zvýhodněná. Všichni žadatelé mohou také finance získat před realizací.

Na MAS Svitava vám zdarma poradíme, jaké možnosti dotací jsou pro vás nejvýhodnější, a pomůžeme vám s celým procesem. Pomáháme také s dotacemi pro bytové domy, obecní budovy nebo třeba firmám s vyjasněním dotačních podmínek formou seminářů. V rámci státěm podporované výzvy plánujeme semináře pro veřejnost. Budeme se těšit. Kontakt pro bezplatné konzultace: bobkova@massvitava.cz, 725 163 416, www.massvitava.cz.

Barbora Bobková, MAS Svitava

U úřadu přibudou parkovací místa

Parkovací plocha u budovy městského úřadu v ulici T. G. Masaryka 25 a Základní umělecké školy Svitavy se dočká úpravy, která zajistí rozšířené a pohodlnější parkování. Z nynějších čtyř parkovacích stání bude kapacita navýšena

na deset, a to díky přesunu kontejnerového stání na tříděný odpad. To bude, včetně kontejnerů na směsný komunální odpad, nově oplocené a umístěné do nevyužitého prostoru před sousedním bytovým domem.

Rekonstrukce se dočkají také přilehlý chodník a příjezdová komunikace k bytovému domu, v okolí stavby dojde i k sadovým úpravám. Současně bude muset dojít k přeložce vodovodu. Rada města schválila v září vítěze výběrového řízení, kterým se stala společnost AVJ-STAVBY s.r.o. s nabídkovou cenou 3,2 milionu Kč bez DPH, tedy cenou výrazně nižší od dle projekčního rozpočtu navrženého 3,9 milionu korun. Práce budou zahájeny na podzim a potrvají do května příštího roku. V průběhu stavby dojde s největší pravděpodobností k omezení průjezdu na zadní parkoviště za úřadem. **(kk)**

Rušení nočního klidu

Během uplynulých letních měsíců řešili strážníci hned několik desítek případů porušování nočního klidu. Celkem šlo o 37 případů za měsíce červen až srpen. Jednalo se zejména o lokality, jakými jsou okolí nám. Míru, ul. Lanškrounská, Wolkerova alej, U Stadionu, Hálkova, Říční, Felberova, Svitavská atd. Šlo o různé druhy narušení nočního klidu, například nadměrný hluk z různých bytů, kde probíhaly oslavy a hrála reprodukováná hudba. Jindy to zase byly hlasité projevy osob na ulici, hádky, neúměrný štěkot psů, probíhající party na zahrádkách nebo u restaurací apod. Upozorňujeme, že akce, které jsou povoleny nad rámec klasické doby nočního klidu, tedy po 22. hodině, jsou uvedeny v obecně závazné vyhlášce města. Rušení nočního klidu může být kvalifikováno jako přestupek a řešeno v příkazním řízení na místě až do výše pokuty 10 000 Kč.

Pomoc lidem i psům

V ul. Pražská byl odchycen pes střední velikosti, který se v lokalitě pohyboval už od předešlého dne. Dcera oznamovatelky jej bezpečně zajistila, poskytla mu vodu a umístila jej do stínu. Strážníci po načtení čipu rychle zjistili majitelku psa, která bydlela nedaleko místa odchytu. Pes byl klidný, přátelský a bezproblémový. Strážníci jej následně bezpečně odvedli zpět domů a předali šťastné majitelce. Na žádost Policie ČR vyjžděli strážníci do ul. Boženy Němcové, kde posádka RZS ošetřovala staršího muže po pádu na silnici. Muž byl po celou dobu při vědomí a s posádkou RZS i strážníky komunikoval. Vzhledem k převozu muže do nemocnice bylo nutné zajistit péči o dva psy, které měl muž u sebe v bytě. Strážníci s jeho svolením kontaktovali jeho blízkou příbuznou, otevřeli byt, kde se psi nacházeli, a dotyčná si je následně převzala do péče. Muž byl o celém průběhu zpětně vyrozuměn při předání klíčů.

Bezdomovectví ve městě

Během hlídkové činnosti strážníci také pravidelně kontrolují, komunikují, vykazují, ale i v mezích možností pomáhají osobám bez domova. Ty se často nacházejí na místech veřejného prostranství, kde to není zcela vhodné. Polehávají všude, sedí či jiným způsobem obtěžují ostatní občany. Většina z vás se setkala s různými případy bezdomovectví ve městě. Jde někdy o nepříjemné situace, které mohou více či méně obtěžovat každého z nás. Téma bezdomovectví je však problémem celospolečenským a je potřeba se na věc podívat s větším nadhledem. Ne každý jednotlivec, který se dostal na ulici, musí nutně znamenat nějakou hrozbu. Většinou jde jen o pár „nepoddajných osob“, které se nehodlají přizpůsobit ničemu a nikomu. Městská policie bude i nadále provádět pravidelné kontroly na místech, kde se tyto osoby nejvíce zdržují. V letošním roce jsme vyjžděli již k 142 oznámením a nespočet dalších případů jsme řešili přímo v ulicích v rámci hlídkové služby po městě. **Rostislav Bednář**

Volby nejsou o slibech, ale o přijetí odpovědnosti

Milí přátelé. Rád bych se s vámi podělil o příběh *Muže, který sázal stromy*. Hlavní hrdina této knížky od Jeana Giona je prostý muž, který trpěl po mnoho let a bez nároku na uznání sázal stromy v nehostinné krajině. Jeho práce nebyla hned vidět, ale po čase téměř zázračně změnila svět kolem něj k lepšímu.

Podobně si představuji práci politika: jako vytrvalé a dlouhodobé úsilí o zlepšení života všech. V dnešní době, kdy čelíme změnám ve světě a ohrožení míru, je důležité vybírat vůdce, kteří nehledají osobní prospěch, ale budou zárukou skutečného řešení problémů. Nedejme se zmást těmi, kteří nám slibují ráj na zemi bez konkrétního plánu. Zvolme ty, kteří budou ochotni přijmout odpovědnost a budou skromně a trpělivě pracovat pro naši společnou budoucnost, pro mír a pro zajištění důstojných podmínek pro život nás i těch, kteří přijdou po nás. Zodpovědně (jelikož tím, že jim svěříme moc, se stáváme spoluzodpovědnými za jejich činy) volme ty, kteří chtějí sázet stromy.

A taky pojďme sami ty stromy ve svém okolí sázet. **MUDr. Pavel Ingr, zastupitel za KDU-ČSL**

Rozkvetly nám Svitavy

Dne 30. září byla ukončena letošní letní soutěž *Rozkvetme společně Svitavy*. Velké poděkování patří všem, kteří se zapojili a svým úsilím a péčí pomáhají, aby naše město rozkvetalo a bylo ještě krásnějším místem k životu. Vděk patří také partnerům soutěže, kteří věnovali hodnotné ceny. Smyslem celé akce je připomenout, že na vzhledu Svitav se nepodílí jen Sportes, ale i samotní občané – lidé, kteří s láskou pečují o své předzahrádky, balkony, okna, okolí domů či provozovny. Díky nim je naše město příjemnější a útulnější.

A co nás čeká v soutěži dál? Od 1.10. do 14.10. proběhne veřejné hlasování v jednotlivých kategoriích na facebookové stránce <https://www.facebook.com/spmsvitavy>. Právě zde můžete svým hlasem rozhodnout o vítězích, kteří získají hodnotné poukazy od našich partnerů. Zapojte se, podpořte své favority a ukažme společně, že nám na kráse našeho města opravdu záleží. Více informací najdete na facebooku či webových stránkách **Sdružení pro město Svitavy**. Za Sdružení pro město Svitavy

Antonín Benc

Přemýšlejme o budoucnosti

Vážení Svitaváci, cítím potřebu se podívat zpátky na některé postoje, o kterých jsem ze zastupitelských lavic psal, či budou prezentovány v blízké budoucnosti. Jistě si vzpomínáte na téma zdražování poplatků za komunální odpad ve městě, kde jsem se vymezil proti. Jsme město přátelské pro občany, tak jim pomáhej-

me. Ocenil jsem Kafárnu, jako dobrý nápad pro komunikaci, ale připomněl, že obyvatelé Domu s pečovatelskou službou, na Felberově 31, jsou s komunikací s městem nespokojeni. Za mě problém, který jsme na městě neposunuli. Jsem hrozně rád za rekonstrukci Krytého plaveckého bazénu, kdy jsem byl u myšlenkového základu. Ano, výsledek je jiný, skromnější a bez wellness, ale realizoval se dobrý záměr. Brzy budeme v zastupitelstvu řešit výstavbu větrných elektráren, kdy okolní obce jdou tvrdě za odpustky od podnikatelů, kteří budou stavět na jejich pozemcích. Vnímám tuto skutečnost, **ale já to nechci**. Pokud jsme někdy řešili propojení výstavby s krajinou a její ráz, pak musíme být proti. Toto je o postojích a budoucnosti.

Ing. Jaroslav Kytýr,
zastupitel za hnutí ANO 2011
www.anosvitavsko.cz

Naše krásné město!

Poslední roky mám jako zastupitel radost. Jednání jsem přítomen již téměř 20 let a vidím, jak se městu daří budovat to, co si naplánuje. Ačkoliv je v zastupitelstvu koalice a opozice, v drtivé většině všech bodů programů dojde nakonec ke shodě. Kéž by tomu tak bylo i jinde! **Jedině konstruktivní jednání, reálné plány** (nikoliv plané sliby a pohádky) **a dobré hospodaření** (tedy nezadlužování a dobré investice) **vedou k rozvoji a prosperitě**. A že tomu tak je ve Svitavách, vidíme na každém kroku. Městu ulevila v dopravě výstavba obchvatu, v brzké době pomůže dále dostavba dálnice a průběžné opravy páteřních komunikací města. I na cyklisty je myšleno-moderní cyklostezky vychází paprskovitě z města na Vendolí, Javorník a nyní bude dokončena i na Koclířov. Vznikl bezpečný chodník Lačnovem či oprava silnic tamtéž. A co školy? Do těch se investovalo obrovské množství peněz-fasády, okna, moderní učebny, kuchyně atd. Naše sportoviště nám závidí mnohá města při různých soutěžích. Nyní k nim přibyl i rekonstruovaný bazén. Obrovská investice je revitalizace Rosničky. Myslíte si, že takto se rozvíjí město ve spalené a strádající zemi? Já ne. Všechny tyto investice jsou díky rozumnému hospodaření města a často za vydatné pomoci dotací od státu a rovněž i z EU. Bez těchto zdrojů by město nebylo takové, jaké ho nyní máme. **Svitavy jsou tedy dle mého názoru městem krásným, městem, kde se dobře žije! Važme si toho.** Toto všechno není samozřejmost! **Váš prim. MUDr. Harald Čadílek, MBA**

Rubrika „Ze zastupitelských lavic“ je naplněním novely TZ č. 46/2000 Sb. a slouží ke svobodnému vyjádření názorů zastupitelů jednotlivých politických subjektů v aktuálním složení Zastupitelstva města Svitavy. Texty příspěvků neprocházejí obsahovou ani jazykovou korekturou.

Ordinační hodiny zubní pohotovostní služby jsou v sobotu a neděli od 8:00 do 11:00 hodin. Mimo tyto hodiny přijímá akutní pacienty stomatologická pohotovost pardubické nemocnice v ordinačních hodinách: soboty, neděle a svátky 8:00–18:00 hodin, pondělí až pátek 17:00–21:00 hodin.

4.–5. 10. MUDr. Michal Koukola

Svitavy, Dimitrova 799/4, 461 532 970

11.–12. 10. MUDr. Barbora Komárková

Moravská Třebová, Svitavská 36,
734 113 860

18.–19. 10. MDDr. Monika Křečková

Moravská Třebová, Komenského
1417/22, 461 312 484

25.–26. 10. MUDr. Anežka Librová

Moravská Třebová, Komenského
1417/22, 461 312 484

28. 10. MUDr. Táňa Morávková

Svitavy, Milady Horákové 1988/27,
776 117 026

Změna vyhrazena. Aktuální stomatologickou službu si, prosím, ověřte telefonicky na čísle 461 569 111 (vratnice nemocnice).

Lékařská pohotovostní služba ORL pro děti a dospělé

Svitavská nemocnice, budova ORL (budova D), 461 569 345, všední dny: 15:30–19:00, so, ne a svátky: 9:00–14:00 hodin.

Lékařská pohotovostní služba pro dospělé

Svitavská nemocnice, hlavní budova, přízemí, 461 569 239, so, ne, svátky: 9:00–18:00 hodin.

Lékařská pohotovostní služba pro děti a dorost

Kollárova 22, Svitavy, přízemí polikliniky, v místnosti dětské ambulance, 461 569 270, so, ne, svátky: 8:00–18:00 hodin.

Svitavská nemocnice

Vrátnice – hlavní budova, přízemí, 461 569 111.

Aktuální službu si, prosím, ověřte telefonicky nebo osobně ve vrátnici nemocnice.

Pohotovost lékáren

V den svátečního **28. října**, kdy větší obchodní centra mají zavřeno a s nimi i lékárny v nich umístěné, zajistí lékárenskou pohotovostní službu **Nová lékárna** na náměstí Míru 63 ve Svitavách od 9 do 17 hodin (tel. 461 532 902).

MŠ Svitavy-Lačnov

Čas nových příležitostí

První zářijové dny přinesly do naší mateřské školy radostné shledání, ale i očekávání a trochu napětí. Děti se po prázdninách opět setkaly s kamarády, objevovaly nové hračky a seznamovaly se s prostředím tříd. Pro některé z nich to byla dokonce úplně první zkušenost se školkou – o to důležitější je, aby se hned od začátku cítily v bezpečí a vítané.

Součástí úvodních dnů byl také cvičný požární poplach. Děti si vyzkoušely, jak rychle a bezpečně opustit budovu. Učitelky jim vše vysvětlily hravou formou. Díky tomu získaly nejen praktickou zkušenost, ale i pocit jistoty, že vědí, co dělat v případě potřeby.

Ve výuce pokračujeme podle vzdělávacího programu „Začít spolu“, který klade důraz na spolupráci, samostatnost a respekt k individualitě každého dítěte. Učení probíhá formou center aktivit – děti si volí činnosti podle svých zájmů a přitom se učí komunikovat, rozhodovat a pracovat společně. Tento přístup podporuje jejich přirozenou zvědavost a tvořivost.

Začátek školního roku je vždy časem nových příležitostí a my věříme, že letošní rok přinese dětem spoustu krásných zážitků, dovedností i přátelství, která je budou provázet ještě dlouho.

Dana Krchová

MŠ náměstí Míru 73

Hurá zpátky do školky

Letní prázdniny nám utekly jako voda a do naší školky se navrátil dětský smích, ale také pár slziček, které provázají začátek školního roku u nových dětí, u nichž právě probíhá adaptační období. Myslím, že tenhle začátek, pro některé snazší, pro některé těžší, zvládají děti i rodiče výborně. Dětem se jejich první dny snažíme ulehčit, jak to jen jde, a všichni doufáme, že brzy budou rána jen s úsměvem. Tímto chceme také poděkovat za maximální vstřícnost a spolupráci rodičů s pedagogy, bez toho by to nešlo.

Již nyní máme naplánované společné akce se Základní školou na náměstí Míru 73 na celý školní rok, o kterých Vás budeme pravidelně informovat.

Radka Vojtová

MŠ Riegrova

Školka plná kouzel, her a podzimních radostí

Začátek nového školního jsme se zaměřili především na adaptaci nově přichozích dětí. Naším cílem bylo a je, aby se děti cítily bezpečně v novém prostředí. Děti měly možnost seznamovat se s ostatními kamarády prostřednictvím her, společných činností či ranních rituálů. Adaptace probíhala citlivě a v tempu, které každé dítě potřebovalo, aby se mohlo do školky

těšit a s radostí se zapojovat všech aktivit. První společnou akcí bylo vystoupení kouzelníka Rena, jehož veselá kouzla a triky děti nadchly. Společně s rodiči jsme také uspořádali dýňovou slavnost na školní zahradě. Byla to příležitost, jak se navzájem poznat, posedět u podzimních dobrot a užít si čas v přátelské atmosféře. Zahradu ozdobily dýně všech tvarů a barev a celé odpoledne se neslo v duchu pohody a vzájemného setkávání.

Marta Šustáčková

MŠ Sokolovská

Děti na Pražské začaly září aktivně...

Naše školka se zapojila do projektu Aktivní září, jehož cílem bylo podpořit zdravý pohyb dětí a zpříjemnit jim začátek školního roku. Druhý týden v září jsme společně se základní školou zahájili každodenní ranní rozcvičkou na školní zahradě. Každý den v 8 hodin se děti scházely, aby si protáhly tělo, procvičily svaly a načerpaly energii na celý den. Hned první rozcvičku vedl tatínek našich dvou holčiček ze školky a děti se k němu s nadšením připojily. Moc děkujeme za ochotu a skvělou energii, kterou dětem předal. Věříme, že se ranní pohyb stane příjemnou tradicí a pomůže dětem budovat vztah k pravidelnému cvičení i zdravému životnímu stylu.

Kateřina Šimková

MŠ Větrná

Zavádíme nový prakticky zaměřený školní vzdělávací program

Mateřská škola Větrná od nového školního roku přichází s moderním vzdělávacím programem,

který klade důraz na manuální zručnost a učení prožitkem. Program vychází z potřeb dnešní doby a rozvíjí děti nejen v oblasti tvořivosti a logického myšlení, ale i v samostatnosti a spolupráci. Velký důraz klademe na praktické a technické dovednosti, pro které má škola nové moderní vybavení.

Děti se budou vzdělávat prostřednictvím praktických činností, které vychází z reálného života a běžných každodenních situací. Hlavním cílem programu je ukázat, že učení není jen o teorii, ale především o zkušenosti, zážitku a radosti z objevování.

Spolu s novým školním rokem přichází i zapojení školky do projektu EDOKO – elektronické evidence dovedností a kompetencí. EDOKO je moderní nástroj, který pomáhá školám sledovat a zaznamenávat dovednosti a kompetence dětí srozumitelně a efektivně. Děti si tvoří vlastní digitální portfolio a sledují své pokroky.

Chceme, aby děti odcházely do školy s jistotou, že dokážou samostatně myslet, prakticky řešit situace, hledat řešení a nebát se nových výzev. Za MŠ Větrná

Karla Juříková

ZŠ Felberova

Felberka srdečně zve na tradiční megastrašidelnou akci Dýňobrani

Podzimní halloweenské strašidlení pořádané ZŠ Felberova si dávno našlo svoje skalní příznivce a my zveme je a všechny ostatní Svitavany letos opět na den plný zážitků. Tentokrát se sejdem v úterý 21. října – dopoledne v kostýmech ve škole nad oranžovými kulaťouchy dýněmi, u kterých si už zakousneme děsivé tematické dobrůtky, a odpoledne všichni žáci, učitelé, rodiče, prarodiče, sourozenci a přátelé školy u spousty doprovodných akcí. Na silné zážitky se mohou těšit děti, které se rády bojí, na tradiční strašidelné stezce odvahy, po jejímž absolvování můžou strach zajist dobrotami v halloweenském hávu. Nachystány budou sladkosti, chybět nesmí vždy vynikající dýňová polévka, to všechno připravené společnými silami školních i rodinných – ale jen těch dobrých – čarodějnic. Na sklonku dne, až padne tma, se všichni sejdem před školou, abychom vzdali hold kouzelnému podzimnímu času světle a lidské pospolitosti. Moc se na vás už teď těšíme!

Jana Pazderová

ZŠ Svitavy-Lačnov

Září uteklo jako voda ... a co dál?

První měsíc nového školního roku máme za sebou. Byl ve znamení vzájemného „otukávání“, vzpomínání na to, co všechno jsme o prázdninách zapomněli.

V prvním týdnu jsme ještě měli zkrácené vyučování. Od druhého zářijového týdne všichni

již plně pracují. Třídy pracují v centrech, na některé hodiny jsou ve třídách společně, někdy zvlášť. Věříme, že spojení mladších dětí a páťáků přinese možnost naučit se plně soustředit. Důležité je také posílení vzájemného respektu mezi dětmi a respektování odlišností.

Myslím, že největším letošním zážitkem bylo cvičení hasičů v úterý 2. 9. 2025. Děti si vyzkoušely, jak se dostat rychle, ale bezpečně ven z budovy, a dokonce někteří byli zachráněni oknem ze třídy. Následně nám ochotní hasiči ukázali vybavení, které potřebují s sebou při výjezdu do terénu.

Co nás čeká v říjnu? V prvním týdnu proběhne volba. V naší škole je zřízena volební místnost.

O týden později (v pátek 10. 10. 2025) bychom rádi uspořádali společné odpoledne školky a školy – s tvořením, ochutnávkou něčeho dobrého. Možná i s pouštěním draků... Vše v duchu čistě podzimním na téma jablka a brambory.

Dana Krchová

ZŠ náměstí Míru 73

Zveme předškoláčky a jejich rodiče

Máte doma budoucího prvňáčka? Připravili jsme pro vás tradiční cyklus akcí pro předškoláčky a jejich rodiče. Nemusíte mít žádné obavy, všech nejistot se zbavíte na našich zábavně vzdělávacích akcích zaměřených na přípravu k nástupu do školy:

- 30. října 2025** **Halloween, aneb projdi školou potmě**
- 13. listopadu 2025** **Zápis na nečisto**
- 15. ledna 2026** **Dobrodružná stezka školou**

Společně se zaměříme na činnosti, které zbaví děti ostychu z blízkosti školní docházky. Čekají vás dílničky zaměřené na grafomotoriku, matematickou představivost a komunikaci. Můžete se těšit také na odpolední zábavnou hru v naší krásné školní budově.

Zápis do 1. třídy pro následující školní rok proběhne ve Svitavách již **3. února 2026**. Těšíme se na vás!

Po spojení ZŠ a MŠ máme nové logo, které vystihuje naši přátelskou spolupráci, harmonický růst a touhu po vzdělání. Učení s radostí vzhůru...

Jakub Velecký

ZŠ Riegrova

Rozpohybovaná Riegrovka

Naše škola se v září zapojila do projektu „Aktivní září“, který žáky vedl k pohybu a objevování nových sportů. V rámci čtyř týdnů děti každý den dřepovaly, chodily pěšky či jezdily do školy na kole, během přestávky skákaly přes švihadla a nakonec si doma vyzkoušely sport, který pro ně byl úplně nový, a své zážitky poté sdílely ve škole se spolužáky. Závěr patřil velkému sportovnímu super dopolední plnému turnajů, kolektivních her a společného pohybu. Vítězem se stali všichni, kdo se zapojili a obohatili sami sebe o energii, zdraví, radost a sportovního ducha.

Michaela Tichá

ZŠ Sokolovská

Sokolka vás v říjnu zve...

Vážení přátelé, srdečně vás zveme na společné akce, které realizujeme v rámci implementačních aktivit projektu MAP IV ORP Svitavy, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0009169.

1. října od 14.00 do 16.00 hodin proběhne akce **Nové technologie a zážitková pedagogika na 1. stupni ZŠ**. Cílem je ukázat využití digitálních technologií – „chytrých hraček“ při vzdělávání žáků raného školního věku nejen ve výuce, ale také v rámci volnočasových aktivit při řízené činnosti ve vzdělávacích centrech.

3. října od 8.30 do 10.30 hodin proběhne **Roboden v MŠ**. Zde se můžete seznámit s příklady dobré praxe v zařazení digitálních pomůcek do předškolního vzdělávání.

16. října od 15.00 do 17.00 hodin proběhne na Pražské na ZŠ **Předškolíčka – badatelské setkání předškoláků s rodiči**, kde Vám přiblížíme badatelský přístup v oblasti školní zralosti a rozvoje informativního myšlení dětí předškolního věku.

Více informací naleznete na našem webu nebo Instagramu. Abychom se na vás mohli připravit, potvrďte prosím svoji účast nejpozději týden před konáním akce na e-mail skola@zs5.svitavy.cz, moc nám to pomůže. Děkujeme a těšíme se na setkání s vámi.

Alena Vašáková

ZŠ T. G. Masaryka

Naši žáci míří do Londýna!

Na začátku října čeká žáky 8. a 9. ročníku naší školy nezapomenutelná událost, po desetileté pauze se vydají opět do Londýna. Během pobytu budou ubytováni v hostitelských rodinách, což jim umožní nejen procvičit angličtinu v každodenních situacích, ale také poznat životní styl a zvyklosti britských rodin. Součástí programu budou i tři dopoledne věnovaná výuce v místní jazykové škole, kde si žáci zábavnou formou rozšíří své znalosti a získají cenné zkušenosti. Ani odpolední program nebude zahálet. Čeká je prohlídka srdce Londýna – žáci uvidí např. Westminsterský a Buckinghamský palác, Tower Bridge a další ikonická místa, která známe z učebnic i televize. Velkým lákadlem bude také návštěva studií Warner Bros, kde se natáčela slavná série o Harrym Potterovi. Program dále nabídne výlet do královského města Hampton Court či plavbu lodí na Greenwich, která patří k nejmalebnějším částem Londýna. Jsme nesmírně hrdí na to, že se nám podařilo akci zorganizovat. Věříme, že tato zkušenost přinese našim žákům nejen spoustu krásných zážitků a vzpomínek, ale i motivaci k dalšímu studiu cizích jazyků a otevře jim obzory do světa. Naše škola tímto krokem potvrzuje, že vzdělávání nemusí zůstat jen mezi čtyřmi stěnami učebny, ale může být cestou k objevování nových míst, kultur a možností.

Vlasta Holická Kosková

Speciální základní a střední škola

Den hmyzu

Na Speciální základní a střední škole ve Svitavách proběhl projektový den s názvem Den hmyzu. Děti nahlédly do fascinujícího světa včel a dozvěděly se zajímavosti o jejich životě i významu pro přírodu a člověka. Seznámily se s tradičním včelařským náčiním, vyzkoušely si práci s pomůckami a ochutnaly čerstvý med. Celé dopoledne se odehrávalo venku, kde panovala veselá a přátelská nálada plná objevování. Projekt zaujal všechny věkové skupiny a spojil zábavu s praktickým vzděláváním. Na závěr si každý účastník odnesl drobný dárek. Den hmyzu přispěl k povědomí o roli včel a k posílení vztahu dětí k přírodě i ekologii.

Petra Fadrná

SVP Svitavska Alfa

Hra na oliheň a rizika pro děti

Seriál Hra na oliheň (Squid Game) a jeho napodobeniny působí lákavě, ale mohou negativně ovlivnit psychiku dětí. Seriál je založen na drastických scénách, kde prohra ve hře znamená smrt. Násilné scény a spojení prohry s trestem

mohou vést k úzkostem, nočním můrám či necitlivosti vůči agresi. Děti často přenášejí motivy ze seriálu do školních kolektivů. Hry inspirované Hrou na oliheň mohou sloužit k vylučování spolužáků, zesměšňování nebo dokonce k fyzické šikaně. Dětská nevyzrálá psychika není připravena na extrémní projevy agrese, nespravedlnosti a bezmoci, což může oslabit pocit bezpečí i důvěru v okolí.

Co mohou rodiče udělat? Otevřeně mluvit o tom, co děti vidí, nabídnout pozitivní alternativy a všimnout si změn v jejich chování. Nejlepší prevencí je zájem, komunikace a podpora bezpečných aktivit.

Vlasta Pechancová

Základní umělecká škola

Jsmo v plné síle

Základní umělecká škola Svitavy pokračuje ve své práci. Zájem o vzdělávání ve všech oborech je velký, a tak v tomto školním roce překročíme počet 730 žáků. Již v prvním zářijovém týdnu se Dechový orchestr pod vedením Jaroslava Dvořáka intenzivně připravoval na první vystoupení, které se konalo v sobotu 6. na náměstí v rámci 33. slavnosti dechové hudby. Poslední zářijový víkend pěvecké sbory pod vedením sbormistryně Dany Pražákové a Michaely Tóthové studovaly nové skladby na tradičním soustředění v Daňkovicích. Pro svitavskou veřejnost nyní společně připravujeme zajímavé akce k 80. výročí založení školy. Hlavní část oslav plánujeme na začátek listopadu, a tak nás celý říjen čeká spousta práce. Slavnostní koncert proběhne 7. listopadu ve Fabrice. Na něm v komponovaném pořadí představíme hudební, taneční i výtvarný obor. Koncert bývalých absolventů se bude konat 15. listopadu v kostele Navštívení Panny Marie. Těšit se můžeme na klarinet, hoboje, zpěvy, varhany i žestě. Nezapomínáme také na starší zájemce o umělecké vzdělávání a od října budeme pokračovat v pořádání kurzů právě pro ně. Nově jsme na webu školy v části Svitavské komoření zveřejnili odkaz na sestřih vystoupení z minulého ročníku. Tak pokud jste tuto oslavu komorní hudby produkovat děti a mladými z celé republiky nestihli, nyní máte možnost.

Renata Pechancová

Gymnázium, obchodní akademie a jazyková škola

Je tu nový školní rok, nový začátek známého příběhu. Pro naše nováčky to platí doslova. Hned v úvodu nového školního roku absolvovali primáni i prváci z gymnázia a obchodní akademie preventivní program Začátek. Realizovala do Pedagogicko-psychologická porad-

na z Ústí nad Orlicí, se kterou naše škola dlouhodobě spolupracuje. Cílem programu bylo podpoření rozvoje pozitivních vztahů v nově vzniklých kolektivech.

Na tuto aktivitu navazujeme hned třetí týden v září adaptačním kurzem, jehož hlavním cílem je, aby se žáci mohli lépe poznat mezi sebou, s třídní učitelkou nebo učitelem mimo školní prostředí a co možná nejdříve se cítili v novém kolektivu bezpečně a komfortně. Již třetím rokem spolupracujeme aktivně se Střediskem volného času TRAMTÁRYJÍ, která nám pomáhá jak s obsahovou náplní, tak s provedením. V této mimořádně náročné době si moc dobře uvědomujeme obtíže, které souvisí s adaptací na nové prostředí, učitele i spolužáky. Je proto jasné, že chceme udělat maximum, aby se u nás naši žáci cítili dobře.

Jestli vás zajímá, jak to u nás funguje, a nestihli jste přijít v září, přijďte na Den otevřených dveří 23. října 2025 od 14 do 17 hodin. Další Dny otevřených dveří pořádáme 20. listopadu 2025 a 27. ledna 2026. Aktuální informace najdete na našem webu www.gyoa.svitavy.cz a na našich sociálních sítích. Těšíme se na vás

Monika Pelíšková

SOU Svitavy

Adaptační kurz prvků

Ve dnech 8.–10. září 2025 se žáci prvních ročníků SOU Svitavy zúčastnili adaptačního kurzu ve Svojanově u Borušova, kde je čekal pestrý program plný pohybových a týmových aktivit, které studenty vtáhly do her, soutěží a spolu-

práce a pomohly jim lépe se poznat a usnadnit začátek školního roku. Poděkování patří Středisku volného času Tramtáryje ze Svitav za přípravu a vedení programu, pedagogům za podporu a účast a také samotným žákům za jejich aktivní zapojení.

Ondřej Náhlík

Vyšší odborná škola zdravotnická a střední zdravotnická škola

Výlet za poznáním

Přípravný týden před zahájením školního roku si zaměstnanci zdravotnické školy tradičně zpestřují poznávacím zájezdem. Tentokrát jsme se vydali do Polabí.

První zastávkou byl Nymburk, který letos slaví 750 let od založení Přemyslem Otakarem II. Naše komentovaná prohlídka začala v renesanční budově radnice na náměstí Přemyslovců, dále jsme zhlédli vodní příkopy (Malé a Velké Valy), funkční secesní městskou vodárnu, vzácný cihlový gotický chrám sv. Jiljí, městské hradby a pod nimi krásný park na břehu Labe. Procházku jsme zakončili v kapli sv. Jana Nepomuckého, pozůstatku dominikánského kláštera z 13. století. Během cesty jsme se dozvěděli také řadu zajímavostí z života rodiny slavného rodáka Bohumila Hrabala, jenž své dětství v místním pivovaru zachytil v próze Postržíny.

Po obědě nás autobus odvezl do nedalekého Chlumce nad Cidlinou, kde se nalézá barokní skvost – zámek Karlova Koruna. Letní reprezentační sídlo si v 1. polovině 18. století nechal postavit hrabě František Ferdinand Kinský. Budova je dílem slavného architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Expozice seznamuje nejen s dějinami rodu, ale též s chovem koní Kinských – chlumeckých plaváků. Důležitým exponátem je kopie „Deklarace české šlechty“ ze září 1938, kterou Kinskí s dalšími významnými rody podpořili Československo v době ohrožení nacistickým Německem.

Náš výlet se velmi vydařil, také díky skvělým průvodcům v Nymburce i Karlově Koruně. Oba cíle můžeme doporučit zájemcům o poznávání naší země.

Radim Dřímál

Zámek Karlova Koruna

Kalendář akcí 2025

2. / čt / 18:00 / Fabrika, aula**Přednáška Adama Gebriana:****Architektura a veřejný prostor**

Adam Gebrian (1979) je český architekt. Na místo vlastního navrhování staveb se vědomě rozhodl pro propagaci architektury. Je jedním z autorů Centra architektury a městského plánování (CAMP) v Praze. Pořádá městská knihovna.

3. / pá / 18:30 / Fabrika**Ladislav Zibura – Dvě cesty do džungle**

Přijďte se k výpravám mladého spisovatele Ladislava Zibury a poznejte s ním jednu z nejrozmantějších zemí naší planety. Dozvíte se, jaké to je putovat tropickým deštným lesem, pobývat s kmenem lovců a sběračů. Vystoupení je vhodné pro všechny ve věku 10 až 99 let. Studenti a senioři mají slevu na vstupném. Vstupné: 240–320 Kč, předprodej přes portál SMSticket.

4. / so / 9:00–12:00 / rybník Hvězda**Festival ptactva na Opatovských rybnících**

Vycházka za migrujícími opěření doplněná o ukázkou kroužkování. Sraz na hrázi rybníka Hvězda u Třebovic. Akce je zdarma. Vedou J. Vrána a J. Mach. Pořádá ZO ČSOP Rybák Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách.

4. / so / 15:00 / muzeum a galerie**Vernisáž výstav Podzemní světlo a Příběh Romů**

Slavnostní otevření výstavy velkoformátových kreseb výtvarníka Martina Šmída a výstavy o dějinách a kultuře romského etnika.

4. / so / 15:00 / Fabrika**Štístko a Poupěnka – Největší show**

Úžasná světelná podívaná. A to není vše! Do konce se k nám připojí nový zpěvavý brouček – světluška Hopsalka. Nebo Houpalka? Nechte se překvapit! Vstupné: 390 Kč, předprodej přes TicketPortal.

4. / so / 20:00 / klub Tyjáter**Syfon**

Jako každoročně, i letos zahraje svitavská skupina SYFON v Tyjáteru, tentokrát v nové sestavě. Vstupné: 200 Kč.

5. / ne / 15:00 / divadlo Trám**Loutky bez hranic – Bojím se v lese**

Zakopnout v lese o Bludný kořen není žádná legrace, ale malý veselý Kašpárek má pro strach uděláno. Kdo mu poradí, jak z lesa ven? Vodník, Hejkal, Rusalka nebo snad Bludička? Délka představení: 45 minut. Vhodné pro děti a jejich rodiče od 3 let. Vstupné: 120 Kč / 100 Kč s rodinnými pasy.

6. / po / 10:00 / dětské oddělení knihovny**Bookstart – klub pro děti do tří let**

Zveme rodiče s dětmi do 3 let na setkání do knihovny. Akce probíhá v rámci projektu Bookstart – s knížkou do života, který je zaměřen na podporu čtenářství od raného věku dítěte.

6. / po / 18:00 / bar u knihovny**Filmový klub: Věčný svět neposkvrněné mysli**

Formálně se jedná o portrét rozpadu jednoho vztahu. Hrají: Jim Carrey, Kate Winslet, Kirsten Dunst, Tom Wilkinson, Mark Ruffalo, Elijah Wood, Režie: Michel Gondry. Scénář: Charlie Kaufman. Večerem provází Michal Kadlec.

7. / út / 9:30–10:30, 16:00–17:00 / muzejní dílny**Barvožrouti**

Výtvarné hřiště pro děti od 2 let a jejich doprovod. Možnost přihlásit se na dopolední nebo odpolední setkání. Každých 14 dní jiné téma a technika. Cena 80 Kč / dítě, doprovod zdarma, přihlášky: Jindra Žáková, zakova@muzeum.svitavy.cz, 728 473 146.

7. / út / 19:00 / Fabrika**Jiří Schmitzer – Recitál**

Recitál Jiřího Schmitzera je souborem autorových písní a průvodního slova. Vstupné: 400 Kč na místě / 350 Kč v předprodeji, předprodej přes portál SMSticket.

8. / st / 16:00 / dětské oddělení knihovny**Čtenářský klub s Pavlem Černým**

Povídání a tvůrčí dílnička nad autorskou pohádkou Pavla Černého. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let.

8. / st / 17:30–19:00 / muzeum a galerie**Poválečné soudy s obyvateli Svitav**

Přednáška o mimořádném lidovém soudnictví s obyvateli našeho města v době po 2. světové válce. Přednáší historička Monika Němcová. Cena je 30 Kč.

8. / st / 18:00 / Fabrika, aula**Agatha Christie****(přednáška Juana Zamory a Jany Ohnesorg)**

Přijďte si poslechnout, proč jsou díla Agathy Christie i 50 let po její smrti stále populární a atraktivní pro současné čtenáře. Pořádá městská knihovna.

9. / čt / 16:00 / bar u knihovny**Objevte tisíce e-knih legálně a zdarma****– bez registrace a na pár kliknutí**

Webinář o národních knihovních službách knihoven, především o možnosti využívat přístup do digitálních zdrojů.

9. / čt / 19:00 / Fabrika**Divadlo pod Palmovkou – Pustfé Donnu k maturitě!****Divadelní abonentní cyklus**

Komedie plná lásky, sexu a vzpomínek na 90. léta. Zařadte zpátečku do éry dospívání, kde se láska, sex a něžnosti odehrávají na způsob Beverly Hills 90210! Délka představení: 90 minut bez přestávky. Vstupné: 500 Kč.

10. / pá / 19:00 / divadlo Trám a klub Tyjáter**Gig 'n' Špil 4: P\ST + Damúza "Sólo Matches"**

Skvělé alternativní divadlo a fresh rapová nálož nejen pro mladé. Vstupné: dospělí: 300 Kč, stu-

denti (do 18 let): 200 Kč. Vstupenky k dispozici na síti SMSticket, na recepci KC Fabrika či na pokladně kina Vesmír.

10. / pá / 20:00 / Lidové divadlo**Visací zámek + Cela pro Klárku**

Nejlegendárnější punková kapela Visací zámek přiveze to nejlepší ze své tvorby. Předskakovat bude jihočeská punková kapela ze Strakonice Cela pro Klárku. Předprodej na Ticket Live, v IC ve Svitavách nebo v restauraci Coolna.

11. / so / 16:30 / Fabrika**Taneční večery pro páry**

Večer pro začátečníky a mírně pokročilé povedou taneční lektori Irena a František Pokorní, pro pokročilé Aleš Novák s partnerkou. Přihlásit se mohou jen páry. Cena celého kurzu pro začátečníky, mírně pokročilé a pokročilé (5 lekcí) pro 1 pár je: 1750 Kč. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 400 Kč. Cena kurzu pro začátečníky (studenty) pro 1 pár je: 1500 Kč. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 350 Kč.

11. / so / 17:00 / divadlo Trám**Ochotnický spolek Zaklep: Hrabě Monte Cristo**

Premiéra komedie autorů Janků a Svojtka v podání ochotnického spolku Zaklep. Předprodej vstupenek na recepci Fabriky. Vstupné: 100 Kč.

11. / so / 20:00 / klub Tyjáter**XIII. století + Výsměch?**

Vstupné: 400 Kč na místě / 350 Kč v předprodeji, předprodej přes portál SMSticket.

12. / ne / 8:00–12:00 / velký sál Fabriky**Burza filatelie a sběratelství**

Tradiční sběratelská akce, kterou pořádá svitavský Klub filatelie nejen pro sběratele známek, ale také pohlednic, mincí, vyznamenání, bankovek, odznaků, gramodesek, CD, DVD a dalších sběratelských předmětů.

12. / ne / 15:00 / Fabrika**Na muzice ve Fabrice**

K dobré náladě a tanci vám zahraje DO Svitavská dvanáctka pod vedením Josefa Pinkavy. Vstupné: 90 / senioři 70 Kč.

12. / ne / 17:00 / divadlo Trám**Ochotnický spolek Zaklep: Hrabě Monte Cristo**

Repríza komedie v podání ochotnického spolku Zaklep. Předprodej vstupenek na recepci Fabriky. Vstupné: 100 Kč.

13. / po / Fabrika / 15:00–15:30**Šipkovaná – Za pirátským pokladem**

Oblíbená hra po šipkách s úkoly a malou odměnou na konci. Délka trasy max. 3 kilometry, vhodné i s kočárkem. Cena: 50 Kč/dítě.

13. / po / 19:00 / Fabrika**Litomyšlský symfonický orchestr:****„Romantika severu“**

Litomyšlský symfonický orchestr je hudební těleso s více než 100letou tradicí, které se vě-

nuje interpretaci nejen vážné hudby a pod svými křídly sjednocuje amatérské i profesionální hudebníky všech věkových skupin, působící napříč obory lidské činnosti. Vstupné: 250 Kč / 150 Kč pro členy KPH.

14. / út / 9:30–11:30 / studovna knihovny

Digitální odysea – individuální konzultace

Konzultace je zaměřena na práci s chytrými telefony. Cílem projektu je co nejvíce zpřístupnit moderní technologie a digitální vzdělávání seniorům 65+. Objednávejte se na tel.: 461 533 295 nebo osobně v půjčovně v otevírací době knihovny.

14. / út / 19:00 / Fabrika

Richard Müller: Komorní recitál

Po úspěšném loňském turné Komorní recitály, kterým oslavil úctyhodných 40 let na hudební scéně, se Richard Müller i letos vrací s tímto výjimečným a osobitým koncertním programem. Vstupné: 1090–1290 Kč.

15. / st / 14:00–16:00 / bar u knihovny

Digi odpoledne

Aktivity na podporu digitální gramotnosti (práce s virtuální realitou, roboty apod.). Realizováno ve spolupráci se ZŠ náměstí Míru. Vstup volný kdykoli od 14 do 16 hodin.

15. / st / 19:00 / Fabrika

Úča musí pryč

Emoce vřou, v prvním pololetí se známky dětí rapidně zhoršily, atmosféra ve třídě je špatná, navíc čekají děti po pololetí přestupové zkoušky. Hrají: Igor Chmela, David Prachař, Linda Rybová, Petra Špalková, Kristýna Frejová, Jana Janěková ml. Vstupné: 690 Kč.

16. / čt / 19:00 / Fabrika

4Tenoři

Za doprovodu špičkových hudebníků zazní to nejlepší ze zlaté pokladnice populární hudby nebo z filmů a muzikálů. Sólisté Marian Vojtko, Pavel Vítek, Jan Kříž a Michal Bragagnolo v skupení 4Tenoři během sedmi let dosáhli mimořádných úspěchů. Vstupné: 850 Kč.

17. / pá / 20:30 / klub Tyjatr

Poly Noir & The Holy Spirit Smugglers + Milan Urza

Poly Noir je nový dark country/noir western projekt kytaristy a zpěváka Polyho z crossover-metalové stálice INSANIA. Milan Urza je básník s kytarou, známý jako frontman skupiny První Hoře a spisovatel. Vstupné: 320 Kč předprodej (recepce Fabrika, klub Tyjatr, SMSticket), 370 Kč na místě.

18. / so / 16:30 / Fabrika

Taneční večery pro páry

Večer pro začátečníky a mírně pokročilé povdou taneční lektori Irena a František Pokorní, pro pokročilé Aleš Novák s partnerkou. Přihlásit se mohou jen páry. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 400 Kč / 350 Kč pro studenty.

18. / so / 15:00 / divadlo Trám

POSED aneb Podzimní SĚtkání Divadel

Každoroční podzimní setkání divadel – tentokrát na téma Karel Čapek. Vstupné dobrovolné.

18. / so / 20:00 / Lidové divadlo

Walda Gang + Bastard

Večer odstartuje haviřovská kapela Bastard, která si svým nasazením získává čím dál víc fanoušků po celé republice. Walda Gang snad nemusíme ani představovat. Předprodej na Ticket Live, v IC nebo v restauraci Coolna.

19. / ne / 15:00 / divadlo Trám

Týbrdlo divadlo! – Povídejme si, děti

Interaktivní pohádka na motivy knihy Josefa Čapka, kde se děti zábavnou formou dozví, jak se mají mýt, jíst, jak se oblékat na hraní, jak se třídit odpad a že je lepší hrát si s dětmi než na počítači nebo mobilu a mnoho dalších užitečných věcí. Délka představení: 40 minut. Vhodné pro děti od 3 let. Vstupné: 120 Kč / 100 Kč s rodinnými pasy.

20. / po / 16:00 / bar u knihovny

Křest knih Chvála stromům a Poezie od hoblice

U příležitosti Dne stromů srdečně zveme na slavnostní křest knih svitavského rodáka Pavla Černého, které vzdávají hold přírodě, dřevu a poezii života. Během večera vás čeká autorské čtení, setkání s tvůrci a křest knih ve společnosti hudby a přírody.

20. / po / 18:00–20:00 / Kavárna v parku

Slam poetry nejen o duševním zdraví No. 3

Letos potřetí zveme na živý „přednes autorské poezie“, což může znít jako nuda, ale opak je pravdou. Umělci představí své někdy vtipné někdy vážné básně a tím soutěží o vaši přízeň. Vystupují bez kostýmů a rekvizit, dodržují časový limit. Hodnotí je divácká porota a její bodování rozhodne o vítězi večera. Kdo se jím stane tentokrát? Anatol Svahilec, Držgrešle, Řemřich nebo Tyč? Vstupné dobrovolné.

20. / po / 19:00 / Fabrika

Hana a Petr Ulrychovi a Javory beat

Projekt nazvaný Javory beat se na podiích objevuje už od ledna roku 2010. Kromě koncertů klasických Javorů, ve kterých dominují housle a cimbál, se Hanka s Petrem rozhodli zrealizovat nový program s novou kapelou Javory beat. Vstupné: 700 Kč na místě / 650 Kč v předprodeji, předprodej přes portál SMSticket.

21. / út / 9:30–10:30, 16:00–17:00 / muzejní dílny

Barvožrouti

Výtvarné hřiště pro děti od 2 let a jejich doprovod. Každých 14 dní jiné téma a technika. Cena 80 Kč / dítě, doprovod zdarma, přihlášky: Jindra Žáková, zakova@muzeum.svitavy.cz, 728 473 146.

21. / út / 17:30 / Muzeum esperanta

Cestovatelský večer: Alpy

V pořadí 235. cestovatelský večer na téma Alpy, Grossglockner, Mont Blanc, Monte Rosa, Matterhorn. Uvádí Josef Gajdoš. Vstupné 50 korun.

23. / čt / 16:00 / dětské oddělení knihovny

Dinosauři – čtení a dílna s autorkou dětských knih Markétou Vítkovou

Zveme na setkání se spisovatelkou a ilustrátorkou Markétou Vítkovou. Děti se hravou formou seznámí se světem dinosaurů. Určeno pro děti od 3 do 6 let.

23. / čt / 17:00 / kino Vesmír

Krkonoše – živá pokladnice přírody

Jedinečný zážitek čisté přírody. Přírodopisný dokument představí to nejvzácnější, co lze v našich nejvyšších horách spatřit. Režisérem filmu je Hugo Habrman, rodák ze Svitav. Projekce filmu proběhne za účasti režiséra.

23. / čt / 18:00 / klub Tyjatr

Autorské čtení a beseda s Petrou Klabouchovou

Petra Klabouchová píše knihy a věnuje se hudebnímu průmyslu, jako manažerka zastupuje několik rockových skupin. Hudební doprovod Marco Mendes. Vstupné 50 Kč. Pořádá Městská knihovna ve Svitavách a Středisko kulturních služeb.

23. / čt / 19:00 / Lidové divadlo

Severní Korea – cestovatelská přednáška očima Milana Bureše

Fotograf Milan Bureš je jedním z devatenácti cestovatelů, kteří dostali v posledních letech povolení vstoupit do Severní Koreje. Přednáška je velice nestandardní a zajímavá. Vstupenky k dispozici pouze na místě.

24. / pá / 18:00 / bar u knihovny

Teen horror night: Kam zmizela Wednesday?

Zveme všechny teenagery (10–14 let), kteří mají dost odvahy (nebo málo rozumu) na halloweenskou přespávačku inspirovanou Wednesday a Addams Family. Vložené: 200 Kč. Přihlášeni od 3. října přes web a sociální sítě knihovny. Pozor, kapacita omezena.

24. / pá / 19:00 / klub Tyjatr

Svitavský Big Band „25 let od swingu po populár“ + Big Band ZUŠ Litomyšl

Tradiční výroční koncert orchestru pod vedením Otto Vaise. Jako host vystoupí Big Band ZUŠ Litomyšl pod vedením Libora Kazdy. Stůlová úprava. Rezervace míst je doporučena. Vstupné: 250 Kč.

24. / pá / 20:00 / Lidové divadlo

Raego – „Cesta za snem“ Tour 2025

Večer plný emocí, energie a motivace – tak, jak to umí jen RAEGO. Předprodej na Ticket Live, v restauraci Coolna nebo v IC.

25. / so / 16:30 / Fabrika

Taneční večery pro páry

Večer pro začátečníky a mírně pokročilé povdou taneční lektori Irena a František Pokorní, pro pokročilé Aleš Novák s partnerkou. Přihlásit se mohou jen páry. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 400 Kč / 350 Kč pro studenty.

25. / so / 18:00 / klub Tyjatr

Nóbl Mejdlo 48.

Zahrají kapely: Hour Of Penance, Cuttered Flesh, Street Machine, Keres, Mivedantal, Scorched Earth.

25. / so / 20:00 / Lidové divadlo

RCZ – Rammstein CZ + Metallica Beroun

Na podzim 2023 naprosto rozebrali svitavské Lidové divadlo a ukázali jednu z nejlepších show, kterou Svitavy zažily! RCZ se tak řadí k těm nejúspěšnějším českým kapelám a vy si je můžete vychutnat společně s Metallica revívalem. Předprodej na Ticket Live nebo v IC.

29. / st / 8:00–15:00 / muzejní dílny**Prázdninová dílna: Přírodní pigmenty**

Jak vzniká obraz? Čím vším se dá malovat? Na poslední den podzimních prázdnin nabízíme dětem 7+ prožitkovou výtvarnou dílnu. Vy-užijeme jedinečného prostředí Vodárenského lesa ke sběru vzorků půdy a dalších přírodnin, které pak smísíme ve vaječnou temperu. Vytvořenými barvami budeme malovat na plátna, která si sami napneme na dřevěné rámy. Dnem vás provedou výtvarná pedagožka Tereza Burdová a muzejní lektorka Jindra Žáková. Cena 550 Kč, přihlášky: Jindra Žáková, zakova@muzeum.svitavy.cz, 728 473 146.

29. / st / 19:00 / Fabrika**Sírény na cestách**

Zveme vás na zábavnou talk show dámské trojice hereček a zpěvaček Sandry Pogodové, Jitky Asterové a Lindy Finkové. Vstupné: 490 Kč, předprodej přes Ticketportal.

29. / st / 19:00 / Ottendorferova knihovna**Epoque Quartet**

Multizánrový Epoque Quartet v roce 2024 oslaví 25 let od svého založení. Během této doby si našel pevné místo na české a evropské hudební scéně, výrazně posunul hranice kvartetního repertoáru a vyprofiloval se ve špičkový soubor. Vstupné: 250 Kč / 150 Kč pro členy KPH.

30. / čt / 19:00 / Fabrika**3D Company – Agnus Dei****Divadelní abonentní cyklus**

Mistrně napsaná detektivka s prvky psychologického thrilleru. Vyhraje nakonec racio, nebo nezlomná víra? Jaký může mít Bůh záměr s čistou duší nevinné dívky? A lze vůbec ještě věřit na zázraky? V představení jsou používány tabákové výrobky. Délka představení: 140 minut (včetně přestávky). Vstupné: 500 Kč.

31. / pá / Fabrika / 17:00**Halloween – Strašidelná Fabrika**

Fabrika opět promění v tajemné místo plné kostýmů, dýní a zábavných úkolů. Cena: 70 Kč/osoba.

31. / pá / 20:00 / klub Tyjáter**Kapela Generace v Tyjátru**

Hudební večer s kapelou Generace. Vstupné: 100 Kč.

31. / pá / 20:00 / Lidové divadlo**Renne Dang – „Road to Forum“ tour****+ Halloween párty**

Oblíbený rapper, zpěvák a survivor odjede pár koncertů v rámci turné „Road to Forum“, po koncertě nás navíc čeká tradiční Halloween párty. Účastníci koncertu mají vstup na Halloween párty zdarma. Předprodej na Ticket Live, v IC nebo v restauraci Coolna.

Workshopy

11. / so / 8:00–16:00 / muzejní dílny**Sklářský workshop**

Naučíte se sklo řezat i brousit a spojovat jednotlivé díly cínovou pájkou. Workshop je vhodný pro zájemce od 15 let, mladší děti se mohou zúčast-

nit v doprovodu dospělé osoby v rámci rodinného tvoření. Cena 800 Kč / osoba (odborný lektor, výrobní materiál, zapůjčení pracovních a ochranných pomůcek, pitný režim), přihlášky: Jitka Olšánová, lektor@muzeum.svitavy.cz, 461 532 704.

18. / so / 8:00–14:00 / muzejní dílny**Kovářský workshop**

S lektorem Františkem Bečkou se naučíte pracovat s kovářským náčiním. Workshop je vhodný pro zájemce od 15 let, mladší děti se mohou zúčastnit v doprovodu dospělé osoby v rámci rodinného tvoření. Cena 800 Kč/osoba (odborný lektor, výrobní materiál, zapůjčení pracovních a ochranných pomůcek, pitný režim), přihlášky: Jitka Olšánová, lektor@muzeum.svitavy.cz, 461 532 704.

25. / so / 8:00–16:00 / muzejní dílny**Řezbářský workshop**

S lektorem Petrem Steffanem budete vyrábět dřevěné figury větších rozměrů (výška cca 30–40 cm, šířka cca 15 cm). Počítáme s tím, že figura nebude dodělána během jednoho kurzu, na jaře se opět sejdem, abyste svou práci mohli dokončit. Workshop je vhodný pro zájemce od 15 let. Cena 800 Kč / osoba (odborný lektor, výrobní materiál, zapůjčení pracovních a ochranných pomůcek, pitný režim), přihlášky: Jitka Olšánová, lektor@muzeum.svitavy.cz, 461 532 704.

Výstavy

Městské muzeum a galerie**5. 10. – 17. 11. 2025****Martin Šmíd – Podzimní světlo**

Výstava prezentuje autorovu tvorbu posledních sedmi let, která je převážně inspirována krajinou Vysočiny a okolím Svitav.

5. 10. – 17. 11. 2025**Příběh Romů**

Výstava představuje dějiny a kulturu Romů od prapočátků v Indii až po současnost v ČR. Na výstavních panelech a prostřednictvím exponátů prezentuje tradiční řemesla, hudbu, jazyk, literaturu i výtvarné umění.

Stálé expozice**Labyrint svitavských příběhů****Historie praní****Hledání hvězdy Davidovy****Oskar a Emilie Schindlerovi****– Spravedliví mezi národy****Střípky ze svitavské přírody****Živá zeď****16. 6. – 10. 10.****Absolventi výtvarného oboru ZUŠ Svitavy 2025**

Závěrečné práce studentů výtvarného oboru Základní umělecké školy Svitavy pod vedením Ivy a Pavla Fialových.

11. 10. – 4. 1. 2026**Kristýna Tronečková & Matouš Hurtík****– Hravé Cesty za štěstím**

Fotografie z nové knihy Hravé Cesty za štěstím. Proč lidé v různých částech světa vnímají štěstí tak odlišně. Dánsko, Peru a Bali. Tři kontinenty. Tři kultury.

Muzeum esperanta

Ottendorferova knihovna

Jako jediné svého druhu v ČR muzeum představuje slovem i obrazem jazyk esperanto. Komentované prohlídky po objednání: Líba Dvořáková 604 377 616 nebo městské muzeum 461 532 704.

Fabrika

Foyer**1. 9. – 30. 10.****„Cesty duše“**

Na 6. ročníku výstavy Cesty duše bude možné zhlédnout výběr obrazů a výtvarných artefaktů, které vznikly během posledního roku v ateliéru arteterapie na oddělení psychiatrie Svitavské nemocnice. Díla vytvořili lidé nejen při hospitalizaci, ale i při ambulantních návštěvách ateliéru.

2. patro**Do 31. 12.****Řeka Svitava opět ve Fabrice**

Výstava velkoplošných fotografií Miroslava Sychry.

3. patro**1. 9. – 31. 12.****Jsem FAGI**

Na výstavě uvidíte minikomiksy made in Fagi, komiksové stripy anebo jen slovní hříčky. Jistě je jedno, určitě vás rozesmějí.

Divadlo Trám

1. 9. – 27. 10.**Nejlepší knihy dětem – výstava výběru kvalitní literatury pro děti**

Výstava nazvaná Děti, čtete?! představuje pečlivě vybrané tituly současné české literatury pro děti z katalogu Nejlepší knihy dětem 2024. Všechny knihy z výstavy je možné zapůjčit si v Městské knihovně ve Svitavách.

Nadace Josefa Plívy

1. 10. – 21. 11.**Očima T+T**

Výstava fotografií svitavských fotografů Tobiáše Jana Říhy a Theodory Marie Říhové. Část fotografií je ze soutěží, kde dvojčata do svých šestnácti let zaznamenala řadu úspěchů. Výstava je otevřena v době konání akcí v nadačním domě nebo přes kavárnu Šálek štěstí. Vstupné dobrovolné. Vernisáž výstavy proběhne 1. 10. v 17 hodin v nadačním domě. Veřejnost je zvána.

Kino Vesmír

1. / st / 19:30**Jemný rváč ČR 2025**

Silný a inspirující celovečerní dokument popisuje „japonskou cestu“ olympijského vítěze judisty Lukáše Krpálka na pozadí neznámého příběhu a zpovědi jeho největšího soupeře. Režie: Adolf Zika. Vstupné: 140 Kč, 92 minut.

2. / čt / 19:30**Uzel zla ČR 2025 PREMIÉRA!**

Dávejte si pozor, s kým a kam jedete na zábavný výlet na děsivá místa dávných a záhadných událostí. Mysteriózní horor s příměsí napětí a emocí. Režie: Jan Haluza. Vstupné: 150 Kč, 86 minut.

3. / pá / 17:00**Pohádky tisíce a jedné noci** ČR 1974

Fantastická dobrodružství námořníka Sindibáda. Digitálně zrestaurovaný animovaný film Karla Zemana! Vstupné: 150 Kč, 93 minut.

3. / pá / 19:30**Avatar: The Way of Water** (obnovená premiéra) USA 2022

Dobrodružný sci-fi film, který natočil režisér James Cameron. Jde o první ze čtyř plánovaných sequelů Cameronova snímku **Avatar** (2009). Vstupné: 170 Kč. Dabováno, 3D.

4. / so / 17:00**Bodlinka: Pichlavé dobrodružství** UK,

Lucembursko, Belgie, Francie 2025

Bodlinka a Ráša jsou ježčí dvojčata, ale každý z úplně jiného těsta. Animovaný film. Vstupné: 150 Kč, dabováno, 85 minut.

4. / so / 19:30**Velká odvážná nádherná cesta** USA 2025 PREMIÉRA!

Co kdybyste mohli otevřít dveře, projít jimi a znovu prožít zásadní okamžik ze své minulosti? Režie: Konogada. Vstupné: 150 Kč, titulky, 108 minut.

7. / út / 19:30**Sborníček** ČR, SR 2025

Vítězslav Mácha, charismatický mladý muž s pověstí skvělého, ale taky autoritářského sborníka, vede dívčí pěvecký sbor. Drama. Režie: Ondřej Provažník. Vstupné: 130 Kč, 106 minut.

8. / st / 19:30**Leon** (režisérská verze) Francie 1994

Leon (Jean Reno) je profesionální zabiják, do jehož života vstupuje dvanáctiletá Mathilda (Natalie Portman), které zachránil život. Kriminální drama thriller. Režie: Luc Besson. Vstupné: 140 Kč, od 15 let, titulky, 133 minut.

9.–10. / čt, pá / 19:30**Tron: Ares** USA 2025 PREMIÉRA!

„TRON: Ares“ sleduje vysoce sofistikovaný Program Ares, který je vyslán z digitálního světa do světa reálného, což znamená první setkání lidstva s bytostmi A.I. Joachim Roninng. Vstupné: 2D 150 Kč, 3D 160 Kč. Čtvrtek titulky 2D, pátek dabováno 3D, 142 minut.

10.–11. / pá, so / 17:00**Websterovi: Příběh na pavoučím vlákně** SR, ČR, Slovinsko 2025 PREMIÉRA!

Oblíbená pavoučí rodina Websterových je znovu na plátně kin. Vstupné: 140 Kč, 65 minut.

11. / so / 19:30**Fichtelberg** ČR, SR 2025

Mladý rytíř, hnán touhou po lásce a uznání, se vydává na dobrodružnou cestu. Režie: Šimon Koudela. Vstupné: 150 Kč, 91 minut.

14. / út / 19:30**Jadwiga, čarodějnice z Beskyd** SR 2025

Vyšetřovatel Pavel patří mezi nejúspěšnější ve svém oboru. Po dvaceti letech se vrací do ČR, aby znovu prozkoumal jediný případ své kariéry, který se mu nepodařilo vyřešit. Režie: Petr Turoň. Vstupné: 140 Kč, od 15 let.

15. / st / 19:30**Nepolapitelný** USA 2025

Jeho život nestál za nic. Ale byl dost dobrý pozorovatel. Kriminální komedie, drama. Režie: Derek Cianfrance. Vstupné: 150 Kč, titulky, 126 minut.

16. / čt / 19:30**Holky to chtěj pořádek** Německo 2025 PREMIÉRA!

Tři kamarádky se vydávají na mírně chaotickou a hodně zábavnou prázdninovou cestu. Režie: Martina Plura. Vstupné: 150 Kč. Dabováno, 90 minut.

17.–18. / pá, so / 17:00**Noc v Zoo: Zombíci na útěku** Francie, Kanada 2025 PREMIÉRA!

Připravte se na nejšilenější noc, jakou kdy zoologická zahrada zažila! Animovaná komedie. Vstupné: 140 Kč, dabováno, 92 minut.

17.–18. / pá, so / 19:30**Něco za něco** ČR 2025 PREMIÉRA!

Zjistit, že budete potřebovat novou ledvinu, není žádná sranda. Černá komedie. Režie: Matěj Pichler. Vstupné: 150 Kč, 86 minut.

21. / út / 19:30**Ošklivá sestra** Norsko, Dánsko 2025

Zapomeň na Popelku. Tohle je příběh její sestry. Historický horor. Režie: Emilie Blichfeldt. Vstupné: 150 Kč, od 15 let, titulky, 105 minut.

22. / st / 19:30**Holky na led!** ČR 2025

Dokumentární film z prostředí vrcholového sportu, který sleduje výjimečný rok českých reprezentantek. Režie: Tereza Vejvodová, Veronika Donutková. Vstupné: 150 Kč, 85 minut.

23. / čt / 17:00**Krkonoše – Živá pokladnice přírody** ČR 2024

Přírodopisný dokument představí to nejzajímavější, co lze v našich nejvyšších horách spatřit. Vráť se v čase až do dob ledových a vzpomeňte na dodnes přeživší pamětníky dávné minulosti. Projekce filmu proběhne za účasti režiséra Hugo Habrmána, svitavského rodáka! Vstupné: 90 Kč, 61 minut.

24. / pá / 17:00**Tafiti a kámoši z pouště** Německo 2025 PREMIÉRA!

Tafiti žije na poušti se svou velkou rodinou a všichni se řídí pravidlem, že surikaty drží jen pospolu. Animovaná rodinná komedie. Vstupné: 150 Kč, dabováno, 80 minut.

24. / pá, / 19:30**Stvůry** ČR 2025 PREMIÉRA!

Na motivy bestselleru Kristýny Trpkové. Režie: Jan Těšitel. Vstupné: 150 Kč, od 15 let, 90 minut.

25. / so / 17:00**Záplatač** UK, Německo,

Lucembursko, Francie 2025

Nový animovaný film na motivy dětských knih Guye Basse. Vstupné: 130 Kč, dabováno, 89 minut.

25. / so / 19:30**Cukrkandi** ČR 2025 PREMIÉRA!

Anička zdědí po svém tajemném strýci dům se skleníkem a zubařskou ordinací. Rodinné dobrodružství. Vstupné: 150 Kč, 115 minut.

28. / út / 19:30**Depeche Mode: M** USA 2025 PREMIÉRA!

Snímek zachycuje vystoupení kapely v Mexico City v roce 2023. Vstupné: 300 Kč, titulky, 95 minut.

29. / st / 19:30**Springsteen: Vysvobod mě z neznáma** USA 2025

Příběh natáčení alba Bruce Springsteena „Nebraska“ z roku 1982. Režie: Scott Cooper. Vstupné: 150 Kč, titulky, 120 minut.

30.–31. / čt, pá / 19:30**Nepela** SR, Polsko, ČR 2025 PREMIÉRA!

Krasobruslař Ondřej Nepela se vrací z olympijských her se zlatou medailí na krku. Režie: Gregor Valentovič. Vstupné: 150 Kč, slovenská verze, 100 minut.

31. 10.–1. 11. / pá, so / 17:00**Lišák Chicky 2 a Tajemství Sviště**

Belgie, Francie, USA 2025 PREMIÉRA!

Lišák Chicky je zpět! Animované rodinné dobrodružství. Vstupné: 140 Kč, dabováno.

Sport

BASKETBAL

5. / ne / 17:00 / hala Na Střelnici**Tuří Svitavy – SKB FASTAV Zlín**

Utkání 2. ligy.

19. / ne / 18:00 / hala Na Střelnici**Tuří Svitavy – Basketbal Olomouc**

Utkání 2. ligy.

FLORBAL

4. / so / 17:00 / hala Na Střelnici**FbK TJ Svitavy – FbK Horní Suchá**

Zápas 4. kola 1. ligy žen – skupina Východ.

5. / ne / 19:45 / hala Na Střelnici**FbK TJ AVJ Svitavy – FBC Letohrad**

Zápas 4. kola Divize mužů – skupina D.

18. / so / 17:00 / hala Na Střelnici**FbK TJ AVJ Svitavy – TROOPERS B U23**

Zápas 6. kola Divize mužů – skupina D.

25. / so / 17:00 / hala Na Střelnici**FbK TJ Svitavy – Aligators Klobouky**

Zápas 6. kola 1. ligy žen – skupina Východ.

26. / ne / 9:00–15:00 / hala Na Střelnici**FbK TJ Svitavy B – FBC Letohrad B (od 9:00)****FbK TJ Svitavy B – Marilan Pardubice (od 14:00)**

Turnaj 5. kola Pardubického přeboru mužů – A.

VOLEJBAL

4. / so / 10:00 / hala Na Střelnici**TJ Svitavy „A“ – VS Drásov**

Muži – 2. liga.

11. / so / 9:00 / hala Na Střelnici**Krajský přebor mladších žáků**

Skupina C – 3 týmy.

18. / so / 10:00 / hala Na Střelnici**TJ Svitavy – VK Litomyšl**

Ženy – KP I. Třidy.

Městské muzeum a galerie

Máchova alej 293/1, 461 532 704, 777 247 437
muzeum@muzeum.svitavy.cz, www.muzeum.svitavy.cz

Galerie má nového kurátora

S počátkem školního roku jsme přivítali nového kolegu. Stal se jím **Martin Šmíd**, který úspěšně prošel výběrovým řízením a od 1. září působí jako **kurátor svitavské galerie**.

Martin Šmíd se narodil v Poličce a nyní žije v nedaleké Radiměři.

Je absolventem Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě, následně Fakulty designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a rovněž Fakulty výtvarného umění Vysokého učení technického v Brně.

Má za sebou řadu skupinových i samostatných výstav, a to jak v České republice, tak v zahraničí (Rakousko, Německo, Maďarsko, Velká Británie či Izrael). Pracovní zkušenosti sbíral nejen jako aktivní umělec, ale rovněž jako designér a zejména pedagog.

Když jsme loni domlouvali jeho výstavu pro letošní podzim, ještě jsme netušili, že se stane naším kolegou. Nicméně události se sebehly tak, že první výstavou, kterou Martin Šmíd v pozici kurátora svitavské galerie představí, je jeho vlastní výstava. Rádi vám ji přiblížíme v následujícím článku.

Hynek Střiteský

Martin Šmíd: Podzimní světlo

Výstava představuje **soubor mé tvorby z posledních sedmi let**. Inspirací je nejčastěji krajina Vysočiny a okolí Svitav, kam unikám z městského prostředí. Tématem jsou převážně výše krajiny, netradiční zátiší i vlastní zahrada.

V krajině nalézám cenné inspirace pro vlastní tvorbu, zajímá mě logická stavebnost rostlin a stromů, rozmanitost barevných ploch a světelných proměn. Ve svých **velkoformátových kresbách** se nesnažím popisně kopírovat krajinu, ale vlastní zážitky, nejen z přírody, převádím intuitivním způsobem na plochu v jiných kompozičních vazbách, kde vzniká obraz jaké-

si „vnitřní krajiny“. Formálně se vracím k nejstarším prapůvodním technikám, jako je kresba uhlem, pastelem a akrylem. Výsledkem je velkoformátová kresba, která se skládá z mnoha vrstev barevných ploch a šrafur. Toto rozvíjení není nahodilé, ale je prováděno metodicky a koncepčně. Vedle kreseb vytvářím rovněž **objekty**, které vznikají postupným vrstvením průhledných nebo průsvitných ploch. Výchozím obrazovým prvkem je fragment skutečné přírody, jejíž tvar je rozvíjen a doplňován v dalších vrstvách. Výsledkem je uzavřený 3D prostor, který abstrahuje naturální tvary do geometrických linií. Vzniká objekt na pomezí reliéfu a malby – prostorový obraz. **Vernisáž se uskuteční v sobotu 4. října v 15:00.**

Martin Šmíd

Výstava Příběh Romů

Výstava s názvem Příběh Romů přináší zhotněnou verzi stálé expozice Muzea romské kultury. Výstava se věnuje dějinám Romů od Indie přes středověké a novověké období po dějiny 20. století včetně shrnutí současného postavení Romů na území ČR. Seznamuje jak s dějinným rámcem, tak s kulturou Romů, prezentuje způsoby tradiční obživy včetně řemesel, nechybí ani hudba, jazyk a literatura, rozvíjející se výtvarné umění a celá oblast duchovní kultury. Výstavu tvoří 35 panelů a doplňují ji trojrozměrné exponáty ze sbírkových fondů Muzea romské kultury, například z oblasti řemesel, hudby či tradičních oděvů. Vystaveny budou rovněž autorské šperky z dílny profesionální návrhářky Nicole Taubingerové. Výstava bude otevřena 4. října a potrvá do 17. listopadu. Nabídneme i speciální lektorské programy pro školy a školky.

Hynek Střiteský

Do Muzea přeživších v Brněnci

V rámci vzdělávacího projektu Hledání hvězdy Davidovy nabízíme možnost komentované prohlídky Muzea přeživších v Brněnci, které se otevře v květnu letošního roku. Exkurze se uskuteční 5. listopadu 2025, odjezd je plánován v 15:00, návrat přibližně v 18:00. Předpokládaná cena je 150 Kč za osobu. Přihlášku můžete posílat do 22. října na emailovou adresu muzeum@muzeum.svitavy.cz.

Hynek Střiteský

Budiž světlo! (1. část)

Co uděláte, když už doma přes nedostatek světla nevidíte na práci nebo na rozečtenou knihu? Jednoduše vstanete a rozsvítíte... Napadlo vás ale někdy, jak dlouhá byla cesta k takové, pro nás dnes již obyčejné věci? Pojďme se nyní společně podívat, jak člověk ke světlu přišel...

Jistě nebude překvapením, že začínáme v pravěku. Když pravěký člověk zkontroloval oheň, otevřela se mu celá škála možností pro jeho využití – od ohřátí sebe nebo jídla přes lepší ochranu proti napadení divokou zvěří až po světlo, které vydává. Nejdříve se oheň udržoval v otevřených ohništích, později byla v chýši umístěna hořící větev a následně začali lidé používat primitivní louče – vyschlá polena, na jedné straně hořící. Nevýhodou loučí bylo odpadávání žhavých zbytků na podlahu, což vedlo k poměrně častým požárům. Tento typ svítidla byl využíván v různých podobách až do středověku.

Z období starověku, zhruba 3000 let př. n. l., máme archeologicky doložené jedny z prvních lamp. Jednalo se o mísy z keramiky s plochým kahánkem (například z bronzu nebo ze slonoviny), jejichž náplň byla především olejová. Byly i estetickou záležitostí – zobrazovaly se zde mytologické, ale i erotické výjevy. V bohatších rodinách se pak tento druh osvětlení ve větším počtu zavěšoval ke stropu a vznikaly tak první lustry. Knoty olejových lamp daly základ dalšímu, nadčasovému svítidlu – svíčke.

Svíčky byly hojně využívány ve středověku a vyráběly se především z vosku nebo loje. Problémem však bylo, že knot u lojových svíček musel být neustále zakracován a čištěn. To se vyřešilo objevem stearinu v roce 1818. Díky této látce byly svíčky pevnější a tepelně stálější.

Později se do lamp používal svítíplyn vyráběný z uhlí, jehož zplodiny jsou velmi toxické, a protože se v domácnostech využíval i jako topný plyn, nebyla otrava svítíplynem ničím výjimečným. V muzeu máme poměrně velkou sbírku svícnů z různých materiálů (dřevěné, mosazné, cínové, alabastrové...), jednoduchých či zdobených... Stejně tak lamp z kostelů, železničářských, určených do chléva či na dostavníky.

Příště náš příběh dokončíme a povíme si, jak to bylo s petrolejovými lampami, vynálezem žárovky a se zavedením veřejného osvětlení...

Daniela Myšková

Středisko kulturních služeb

Wolkerova alej 92/18, 731 677 692, 461 535 220
recepce@kultura-svitavy.cz, www.kultura-svitavy.cz

Epoque quartet

Dne 29. října k nám přijede smyčcové kvarteto, které můžeme obdivovat celý podzim až do Vánoc ve StarDance. Jsou charismatičtí, bravurní a mají blízko k moderní hudbě. Říkají, hudba má pro nás jediný limit – musí nás bavit! E. Q. je uskupení, které často hraje třeba s Radkem Baborákem, Ivanem Klánským (však tu působí jeho syn Vladimír), s Danem Bártoou i Adamem Plachetkou. My se na našem koncertě potěšíme hlavně slavnou filmovou hudbou, krásnými melodiemi Morriconeho, Nina Roty a taky Pata Methenyho i Astora Piazzolly. Pěkný poslech!

Taneční večery pro páry

Zveme vás na pět tanečních večerů pro páry, které začínají **v sobotu 11. 10.** Dále pak **18. 10., 25. 10., 1. 11. a 8. 11.**

Večer pro začátečníky a mírně pokročilé povedou taneční lektori Irena a František Pokorní, pro pokročilé Aleš Novák s partnerkou z taneční školy Besta Chrudim. Přihlásit se mohou jen páry. Cena celého kurzu pro začátečníky, mírně pokročilé a pokročilé (5 lekcí) pro 1 pár je: 1750 Kč. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 400 Kč. Cena kurzu pro začátečníky (studenty) pro 1 pár je: 1500 Kč. Cena jednotlivých lekcí pro pár je 350 Kč. Přijďte si zatančit do Fabriky.

Gig 'n' Špil počtvrté: P/AST a SÓLO Matches

Již tři večery jsme v divadle Trám a alternativním klubu Tyjátr věnovali mladým lidem a nabídli jim kvalitní a fresh divadelní i hudební delikatesy. Nejinak tomu bude i napočtvrté. Začneme v 19:00 v divadle Trám neuvěřitelně uhrančivým alternativně-loutkovým představením inspirovaným světem starých zápalek, H. Ch. Andersenem a sny, které přicházejí a odcházejí. Uvidíte hřejivý a mrazivý zimní příběh, kde setkání a samota jsou dvě strany jedné mince. Zahraje nám jej Studio Damúza a inscenace se jmenuje SÓLO Matches. Po 20. hodině se pak přesuneme do alternativního klubu Tyjátr, kde zažijeme rapovou smršť v podobě koncertu dua P/AST. Pražské duo P/AST jde záměrně proti proudu domácí rapové scény a na její myšlenkovou vyprázdňenost nabízí lék v podobě vynalézavých i surreálních textů. Ivo Sedláček a Dan Kranich (mimo jiné jeden z herců, který hraje v inscenaci SÓLO

Matches) se potkali na pražské DAMU a v roce 2019 skončili na druhém místě v hitparádě pro nové naděje domácí hudební scény Startér na Radiu Wave. Debut Expedice do vnitrobloku se setkal s vřelým ohlase, stejně jako jejich energické koncerty, a dovedl je až k nominaci na cenu VINYL v kategorii objev roku. „Rapové duo čapne pod krkem a chytí do svého flow a temných beatů. Objev Besedy, uhranutí, úkaz, který budu rozdechávat dlouho,“ napsala po jejich vystoupení na Besedě u Bigbitu Veronika Mikšová. P/AST také obdržela v roce 2020 Cenu divadelní kritiky za hudbu roku v inscenaci Šílený Herkules, ze které vzniklo album HYBRIS. V roce 2022 pak vytvořili originální soundtrack k inscenaci „Smutek sluší Elektře“ v Národním divadle Brno a tamtéž ho pravidelně hrají živě. Zatím posledním vydaným albem dua je nahrávka Tinnitus, ze které jistě uslyšíme nejen oblíbený singl Fivuz Market. Přijďte si zahrát podzimem prokřehlé ruce o hořící Kapitol. Bude to nevidané a vše se to odehraje v pátek 10. října.

Nový kopec pohádek v Trámu

Léto se již s námi definitivně rozloučilo a zamávalo nám zlatavými paprsky. Ale s nedělními pohádkami pro děti se neloučíme. Po krásné sezóně v parku se od října přesouváme zpět do divadla Trám, kde vás do nového roku bude čekat hned šest pohádek. Začneme v neděli 5. října představením **Bojím se v lese** skvělého divadla **Loutky bez hranic**. Půjde o muzikálovou, tak trochu nebezpečnou cestu do lesa a snad možná i zpět... nebo zakopnout v lese o bludný kořen není žádná legrace, ale malý veselý Kašpárek má pro strach uděláno. Kdo mu poradí, jak z lesa ven? Vodník, Hejkal, Rusalka nebo

snad Bludička? Na to se budete muset přijít podívat do divadla Trám. Začínáme jako vždy v 15:00. Druhým říjnovým kouskem bude činoherní inscenace **Povídejme si, děti** na motivy knihy Josefa Čapka. Zahraje nám ji 19. října parubický spolek **Týbrdlo divadlo!** Bětka a uličnice Pepina provádí děti mnohdy neoblíbenými činnostmi všedního dne a bez zbytečné didaktičnosti jim pomohou vypořádat se s nimi. Uvidíte, že to může být i legrace k popukání! Od října také zase začínáme sbírat razítka do průkazek dobrého diváka. Nejlepší diváci budou pak na konci jarní sezóny odměněni nějakou krásnou knihou. Těšíme se na viděnou v divadle Trám. Celý přehled podzimní sezóny následuje níže.

- Ne 5. 10.** **Loutky bez hranic**
Bojím se v lese (od 3 let)
- Ne 19. 10.** **Týbrdlo divadlo!**
Povídejme si, děti (od 3 let)
- Ne 2. 11.** **Teatr Pavla Šmída**
Táta a syn (od 5 let)
- Ne 16. 11.** **Divadlo Já to jsem**
Malý princ (od 5 let)
- Ne 30. 11.** **Divadlo Ivana**
O Dvanácti měsíčkách (od 3 let)
- Ne 7. 12.** **Studio Damúza**
Ovečka betlémská (od 4 let)

Hrabě Monte Cristo

Pár slov o nové hře ochotnického spolku Zaklep... Chtěli jsme nazkoušet nový kousek a měli jsme to štěstí, že jsme získali hru autor-ské dvojice Janků – Svojtka Hrabě Monte Cristo. Přestože jsme si text hodně upravili, doufáme, že se nám podařilo zachovat aspoň náznak montypythonských skečů, které mají tito autoři v oblibě, a okořenili jsme je naším ochotnickým způsobem. Díky hudebnímu zpracování našeho kapelníka Pavla Bolcka a výtvarné podobě, o kterou se postaral Pepík Kyncl, se ze hry původně napsané pro divadlo v Mostě stalo další ryze zaklepácké představení. A že je to ve skutečném románu trochu jinak? Všechno je trochu jinak. Zveme vás na premiéru v sobotu 11. října do divadla Trám nebo na reprízu v neděli 12. října od 17 hodin.

Veronika Řecková

Městská knihovna

Wolkerova alej 92/18, 461 533 295

knihovna@booksy.cz, mvs@booksy.cz, www.booksy.cz

Týden knihoven

6. 10. – 11. 10.

Letošní Týden knihoven má motto „**J sme tu pro vás na živo i online**“. Kromě pravidelných aktivit zveme především na přednášku o Agatě Christie. Všem, kteří vrátí všechny dokumenty, budou odpuštěny upomínky, a v pátek bude umožněna novým čtenářům registrace zdarma. Rádi vás přivítáme v knihovně nebo na některé z našich akcí.

6. / po / 9:30 / Fabrika, učebna

Trénink paměti

Hrátky s pamětí pro seniory nazvané Bavme se myšlením s certifikovanou lektorkou Zdenou Cupalovou.

6. / po / 10:00 / dětské oddělení knihovny

Bookstart – klub pro děti do tří let

Zveme rodiče s dětmi do 3 let na setkání do knihovny. Akce probíhá v rámci projektu Bookstart – s knížkou do života, který je zaměřen na podporu čtenářství od raného věku dítěte.

6. / po / 18:00 / bar u knihovny

Filmový klub: Věčný svit neposkvrněné mysli

Formálně se jedná o portrét rozpadu jednoho vztahu. Ona již zapomněla. On by rád zapomněl také, ale při konfrontaci se šťastnými vzpomínkami si uvědomuje, že definitivní konec ještě nechce. Celý film je ale natočen tak sofistikovaně a s takovým množstvím vizuálních vtípků, že budete ohromeni. Dvojice Gondry (režie) a Kaufman (scénář) stvořili perlu postmoderní kinematografie a herecké výkony všech zúčastněných to jen podtrhly. Hrají: Jim Carrey, Kate Winslet, Kirsten Dunst, Tom Wilkinson, Mark Ruffalo, Elijah Wood, Režie: Michel Gondry. Scénář: Charlie Kaufman. Večerem provází Michal Kadlec.

7. / út / 10:00 / Fabrika, aula

Virtuální Univerzita třetího věku

První přednáška na téma „Habsburkové bez trůnu“ a informativní schůzka. Kdo se po zhlédnutí přednášky rozhodne VU3V navštívit, vyzvedne si přihlášku a uhradí poplatek. Bližší informace poskytne Zdena Cupalová (cu@booksy.cz, 461 533 295). Cena kurzu je 450 Kč.

8. / st / 16:00 / dětské oddělení knihovny

Čtenářský klub s Pavlem Černým

Povídání a tvůrčí dílnička nad autorskou pohádkou Pavla Černého. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let.

8. / st / 18:00 / Fabrika, aula

Agatha Christie (přednáška Juana Zamory a Jany Ohnesorg)

Přijďte si poslechnout, proč jsou díla Agathy Christie i 50 let po její smrti stále populární

a atraktivní pro současné čtenáře. Zástupci české Společnosti Agathy Christie Jana Ohnesorg a Juan Zamora vás seznámí s životem autorky, jejími inspiračními zdroji i vybranými díly a představí také činnost společnosti, která sdružuje fanoušky, organizuje literární soutěž nebo pátrací hru. Vstupné 60 Kč.

9. / čt / 16:00 / bar u knihovny

Objevte tisíce e-knih legálně a zdarma

– bez registrace a na pár kliknutí

Webinář o národních knihovních službách knihoven, především o možnosti využívat přístup do digitálních zdrojů. Cílem je ukázat, že knihovny dnes nejsou jen fyzickým místem, kam může uživatel přijít osobně, ale že své služby nabízejí také online – kdykoliv a odkudkoliv.

Burza knih

Od pondělí 6. října do soboty 11. října bude probíhat před knihovnou v prostorách pasáže Fabriky burza knih.

Upozornění

Ve čtvrtek 16. října bude knihovna z provozních důvodů **uzavřena**. Knihy můžete vrátit do boxu před Fabrikou. **Požadavky na objednávky do výdejního boxu** lze zasílat **ve středu 15. října** nejpozději **do 17.45 hodin**. Děkujeme za pochopení.

2. / čt / 18:00 / Fabrika, aula

Přednáška Adama Gebriana:

Architektura a veřejný prostor

Adam Gebrian (1979) je český architekt. Namísto vlastního navrhování staveb se vědomě rozhodl pro propagaci architektury. Je jedním z autorů Centra architektury a městského plánování (CAMP) v Praze. Na televizi Stream.cz uváděl svůj pořad *Gebrian versus*, ve kterém se zabýval hlavně architekturou ve veřejném prostoru a novými stavbami placenými z veřejných zdrojů. Poznátky ze svých zahraničních cest za architekturou shrnul v knihách *Tři měsíce v Barceloně*, *Dva měsíce v Lisabonu* a *Léto na Tenerife*.

20. / po / 16:00 / bar u knihovny

Křest knih Chvála stromům a Poezie od hoblice

U příležitosti Dne stromů srdečně zveme na slavnostní křest knih svitavského rodáka

Pavla Černého, které vzdávají hold přírodě, dřevu a poezii života. Během večera vás čeká autorské čtení, setkání s tvůrci a křest knih ve společnosti hudby a přírody.

23. / čt / 16:00 / dětské oddělení knihovny

Dinosauři – čtení a dílna s autorkou dětských knih Markétou Vítkovou

Zveme na setkání se spisovatelkou a ilustrátorkou Markétou Vítkovou. Děti se hravou formou seznámí se světem dinosaurů. Určeno pro děti od 3 do 6 let.

23. / čt / 18:00 / klub Tyjáš

Autorské čtení a beseda s Petrou Klabouchovou

Petra Klabouchová pochází z Prachatic. Studovala mediální vztahy a žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně. Několik let pracovala v redakcích regionálního tisku a televize. Nyní žije střídavě v Itálii, Spojených státech amerických a České republice. Věnuje se hudebnímu průmyslu a jako manažerka zastupuje několik rockových skupin. Mezi její nejúspěšnější knihy patří detektivní příběh ze Šumavy *Prameny Vltavy* (2021) a román *U severní zdi* (2023). Následují knihy *Na plný koule: historky z rockového podsvětí* (2023), hororový příběh *Ignis fatuus* (2024) a detektivka *Muž z Brna* (2025). Petra Klabouchová byla ve Svitavách již v loňském roce v rámci akce KRIMINACHT. Tentokrát s ní přijede i Marco Mendes, který se postará o hudební doprovod. Vstupné 50 Kč. Pořádáno ve spolupráci se Střediskem kulturních služeb.

24. / pá / 18:00 / bar u knihovny

Teen horror night:

Kam zmizela Wednesday?

Zveme všechny teenagery (**10–14 let**), kteří mají dost odvahy (nebo málo rozumu) na **halloweenskou přespávačku** inspirovanou Wednesday a Addams Family. Připraven bude program, který ti vžene husí kůže (nebo aspoň úsměv): fotokoutek, úniková hra, strašidelný výšlap s překvapením, seriálová noc. K tomu pizza a něco dobrého k pití. Vložené: 200 Kč. Přihlášení od 3. října přes web a sociální sítě knihovny. Pozor, kapacita omezena!

Pravidelné aktivity

14. / út / 9:30–11:30 / studovna knihovny

Digitální odysea – individuální konzultace

Konzultace je zaměřena na práci s chytrými telefony. Cílem projektu je co nejvíce zpřístupnit moderní technologie a digitální vzdělávání seniorům 65+. Objednávejte se na tel.: 461 533 295 nebo osobně na půjčovně v otevírací době knihovny.

15. / st / 14:00–16.00 / bar u knihovny

Digi odpoledne

Aktivity na podporu digitální gramotnosti (práce s virtuální realitou, roboty apod.). Realizováno ve spolupráci se ZŠ náměstí Míru. Vstup volný kdykoli od 14 do 16 hodin.

Virtuální realita

Každé druhé pondělí je možné vyzkoušet si virtuální realitu. Je třeba se předem objednat. Rezervační formulář je na webových stránkách knihovny.

SVČ Tramtáryje

Středisko volného času
Purkyňova 284/1
732 418 174
svc@svitavy.cz
www.svc.svitavy.cz

Podzimní prázdniny s Tramtáryji

O podzimních prázdninách vyrazí naše Lenka Krta Waltová ve spolupráci s našimi přáteli na podzimní tábor. Ani letos tomu nebude jinak, pojedete se do Lelekovic. Bližší informace o připravovaném táboře naleznete na našich webových stránkách a sociálních sítích již začátkem října. Budeme se na vás těšit!

Lenka Waltová

Září ve znamení adaptačních kurzů

Začátek školního roku se vždy nese ve znamení nově vznikajících školních kolektivů. Děti nastupují na 2. stupeň základních škol a mladí studenti začínají novou etapu středoškolského života. K tomu, aby v jednotlivých třídách vznikla ta správná atmosféra, nastavila se pravidla komunikace a celý třídní kolektiv se „stmelil“, pořádáme pravidelně v září adaptační kurzy. Dámská část našeho týmu odjíždí na tři týdny do nedalekého Borušova u Moravské Třebové, kde připravuje program pro všechny svitavské střední školy a také pro základní školu z Radiměře. Pánská část SVČ Svitavy se vrací na dva týdny na naši táborovou základnu ve Svratouchu, kam postupně najíždí 180 žáků Střední vojenské školy z Moravské Třebové. Tak jako na letních táborech, i na těchto kurzech se neobejdeme bez pomoci našich přátel, za kterou jim patří naše velké poděkování. V letošním roce nám byli nápomocni Kája Kiliánová, Antonie a Josef Meluzínovi a také kuchař Jaroslav Hais. I když je to pro nás velmi časově náročné, věříme, že naše práce dává smysl a pomáhá v dětech a studentech probudit toho správného týmového ducha tak, aby se jim v novém kolektivu dařilo.

Ondřej Komůrka

Vylepšujeme zázemí táborové základny Svratouch

Středisko volného času vlastní táborovou základnu v obci Svratouch. Základna se nachází nedaleko malebného rybníka Chochol a nabízí kapacitu pro 80 táborníků. Mnozí z vás si jistě vybaví poněkud nevábnu stavbu sociálního zařízení, hned u vchodu do tábora a mnohdy nepříjemný odér vycházející odtamtud. Pro mnohé děti byla již samotná cesta na toaletu určitým dobrodružstvím. Od letošního června je těmto útrapám konec. Havarijní stav celého sociálního zařízení už byl neúnosný, a tak jsme se rozhodli, že přistoupíme k radi-

kální opravě a táborníkům nabídneme téměř po čtyřiceti letech komfort splachovacích toalet. Velké poděkování patří všem řemeslníkům, kteří se na opravě podíleli, protože výsledek opravdu stojí za to.

Ondřej Komůrka

Rekonstrukce SVČ se odkládá

Na jednom z červnových zasedání Rada města Svitavy zrušila záměr rekonstrukce budovy Střediska volného času a rozhodla o vrácení dotace ve výši 16 mil. Kč, kterou se na rekonstrukci budovy SVČ Svitavy podařilo získat. Odhadované náklady na rekonstrukci a přístavbu budovy se blížily devadesáti milionům korun. Vzhledem k výši dotace a nutnosti předfinancování celé akce se vedení města rozhodlo dát přednost jiným, důležitějším projektům. Z tohoto rozhodnutí jsme velkou radost neměli, ale respektujeme jej a budeme věřit, že se v budoucnu najdou v rozpočtu města finanční prostředky na to, abychom budovu v Purkyňově ulici 1 opravili, protože její technický stav to vyžaduje.

Ondřej Komůrka

MC Krůček

Setkání v září

Říjen v Krůčku se nese ve znamení příprav na Halloween. Zveme všechny příznivce této akce na **Tvůrčí workshop spojený s dlabáním dýní**, který proběhne ve čtvrtek **30. 10. od 10:00** do odpoledních hodin. Součástí setkání bude příprava aktivit na akci Halloween – Strašidelná Fabrika, kreativní dlabání dýní a nebude chybět ani tvoření pro děti. **Bez vstupného.**

Vzdělávání

Beseda Pohraj.si, středa 15. 10., 10:30–11:30

Líbí se vám nášlapy Muffik, ale zvažujete, kam byste je doma dali? Chtěli byste dítěti pořídit kulíčkodráhu, ale váháte, jestli by ho to bavilo? Půjčovna hraček Pohrej.si z Poličky by mohla být ideální řešení. Ve středu po zkráceném programu Notičky se budete moci podívat, jaké hračky a pomůcky jsou k dispozici na půjčení a jak to celé funguje. Ideální řešení pro vaše děti a vaši peněženku. **Bez vstupného.**

Emoční inteligence dětí, čtvrtek 16. 10., 16:00–18:00

Jedinci s rozvinutou emoční inteligencí jsou odpovědnější, asertivnější, uvolněnější, sociálně obratnější, dovedou se vcítit do druhých, lépe vycházejí s vrstevníky, s rodiči i učiteli, lépe zvládají zátěžové situace. Prakticky zaměřený seminář vede Ing. Pavel Mečkovský, lektor neziskové organizace Rozvoj rodiny zaměřující se na rodinné poradenství a výchovu dětí. Na přednášku je nutné se předem registrovat na: <https://www.kruceksvitavy.cz/cs/m-300-rezervacni-system>. **Cena: 120 Kč** (členská cena 100 Kč).

Předporodní kurz, čtvrtek 23., 30. 10. a 6. 11., 16:00–18:00

Zveme těhotné ženy a jejich partnery na předporodní kurz, který nabídne ucelené informace a praktické tipy pro klidnější průběh těhotenství, porodu i prvních týdnů s miminkem. Téma: **Těhotenství a porod** – těhotenství a příprava na porod, porodní přání, výběr porodnice, kdy vyrazit. **Porod a šestinedělí** – průběh porodu, možnosti úlevy od bolesti, role partnera, první chvíle po narození, šestinedělí a péče o ženu. **Kojení a péče o dítě** – kojení, péče o dítě, spánek miminka, nošení, výbavička. Kurz vede dula a laktační poradkyně **Klára Martens**. Přihlášení: <https://www.kruceksvitavy.cz/cs/m-300-rezervacni-system>. **Cena: 900 Kč**, partneri vítáni.

Pravidelné aktivity

Volná herna, každé pondělí 9:00–12:00 (termíny: 6., 13., 20., 10.)

Přijďte si pohrát do našeho příjemného prostředí s hernou a kuchyňkou. **Cena: 100 Kč** za rodinu na celé dopoledne.

Sensory play VESMÍR, úterý 14. 10., 15:30–16:30
Cena: 180 Kč za dítě. Počet míst omezen, přihlášky přes rezervační systém.

Speciální akce

Šípkovaná – Za pirátským pokladem, pondělí 13. 10., start 15:00–15:30

Oblíbená hra po šípkách s úkoly a malou odměnou na konci. Délka trasy max 3 kilometry, vodné i s kočárkem. **Cena: 50 Kč/dítě.**

Vánoční focení – i letos připravujeme Vánoční focení, tentokrát v termínu 21.–22. 11. Více informací na webu a facebooku. Za tým Krůčku **Radka Marie Trunečková**

Klub seniorů

1. / st / 14:00 / Fabrika, velký sál

Svátek seniorů

Oslava svátku seniorů s hudebním vystoupením „Pocta Haně Hegerové“ a slavnostním vyhlášením vítěze ankety Svitavský senior/seniorka roku 2025. **Akce pro všechny svitavské seniory!**

9. / čt / 9:15 / sraz na vlakovém nádraží Svitavy
Návštěva muzea přeživších v Brněnci

Prohlídka nedávno otevřeného muzea. Areál je spravován Nadačním fondem Archa, který se snaží o jeho revitalizaci a přináší příběh Oskara Schindlera a zachráněných židů. Začátek prohlídky: 10:00 hod., jízdné si hradí senioři sami. Akce pouze pro členy klubu!

14. / út / 13:00 / Bowling Maják, Mýtní 6

Bowlingový turnaj

Účastnický příspěvek 70 Kč. Akce pouze pro členy klubu!

20. / po / 14:00 / Fabrika, aula (3. podlaží)

Proti šmejdům v Pardubickém kraji

Cílem semináře je upozornit seniory, zdravotně postižené a samozivitele na nutnost osvojit si znalosti finanční gramotnosti, předcházení zadlužení a jak se bránit novým metodám „kyberšmejdů“. **Akce pro všechny zájemce!**

Úřední hodiny: Pondělí 13:00 – 15:00, čtvrtek 10:00 – 11:30 hod.

Všechny aktivity klubu seniorů jsou prezentovány na nástěnkách ve Fabrice (přízemí a 3. podlaží před místností č. 301) a v elektronické podobě na webových stránkách www.ks.svitavy.cz nebo na facebooku www.facebook.com/kssvitavy.cz.

Milena Brzoňová

Muzeum esperanta

Cestovatelský večer: Alpy

V pořadí 235. cestovatelský večer se koná v úterý 21. října od 17:30 hodin v Muzeu esperanta Svitavy. Tématem jsou Alpy a lákadla jako Grossglockner, Mont Blanc, Monte Rosa, Matterhorn... Výstupy na nejikoničtější alpské vrcholy jsou čím dál populárnější, a jak uslyšíte, ne vždy úspěšné. Na známé kopce se celou sezónu hrnou kvanta lidí, nabízí rychlé dobrodružství, ne vždy se pak všichni vracejí zpět. Co vše s sebou tyto podniky nesou a jak jsem je prožil já? Uvádí: Josef Gajdoš. Vstupné: 50 korun. (jr)

Základní organizace Svazu postižených civilizačními chorobami

Léčebně rekondiční pobyt dospělých s tělesným postižením se konal v létě ve Třech studních. Pobytu se zúčastnilo 27 dospělých ve věku 48 – 88 let, s různou diagnózou pohybového postižení. Ozdravný program byl nastaven tak, aby každý účastník měl možnost vybrat si aktivitu odpovídající jeho problémům a možnostem. O tom, jak se nám to podařilo, svědčí příspěvek jednoho z účastníků.

Marie Grmelová

Absolvovali jsme s manželkou rekondiční pobyt seniorů ve Třech studních, zúčastnili jsme se poprvé. Cestou do místa konání jsme se prošli kolem rybníka Milovy a dále pokračovali do Blatin kavárny Hofr. Většina využila možnosti ochutnání vyráběné kávy Hofr a občerstvení. K večeru jsme dorazili do hotelu U Loubů. Po ubytování a večeři bylo seznámení s programem, organizací rekondice a rozdělení na dvě skupiny (více a méně mobilní). Úvodního ceremoniálu se ujala Marie Grmelová, která celou akci organizovala a zabezpečovala. Každý den před snídaní následovalo vítání slu-

nička – ranní rozvíčka pro všechny, bez rozdílu věku a chuti cvičit. Všichni se účastnili bez ohledu na pohyblivost a nutno říci, s nadšením. V dopoledním programu měla jedna skupina cvičení a potom plavání v bazénu, druhá nejprve bazén a pak cvičení. Tělesnou aktivitou nás odborně vedly zkušené cvičitelky Blanka Šolcová a Hana Prosecká. Oběma patří naše poděkování. Dokázaly poradit a vysvětlit řešení problémů s motorikou pohybu v nahodilých situacích. Odpolední program sestával ve fyzických aktivitách dle schopnosti jednotlivých účastníků. Jednalo se především o procházky v okolí Sykovec nebo Medlovského rybníka. Součástí pobytu byla i návštěva parku miniatur a centra Eden v Bystřici nad Perštejnem. Celodenní akce byla náročná, i s trochou nostalgie, při prohlídce historických expozic zemědělství, pro nás dříve narozené, vyvolala vzpomínky na dětství.

Velice zajímavá byla beseda Hany Prosecké na téma západočeské lázně. Připravila si zajímavé povídky o lázních Karlovy Vary, Františkovy a Mariánské Lázně. Vše podložila promítáním fotodokumentace a zajímavým výkladem. Závěrem celého pobytu byla veselá tombola, pobavila, překvapila a každý si odnesl nějakou cenu.

Nezbývá než všem třem dámám, dříve jmenovaným, vyslovit uznání a poděkování. Snad příští rok zase na viděnou. Za skupinu rekondičního pobytu

Oldřich Vybíral

Literární toulky s Milanem Báčou

V úterý 9. září pořádala základní organizace SPCCH pro své členy výlet na téma „Putování po stopách literárních osobností našeho regionu“.

Kdo jiný by nás těmito toulkami provedl, než PaedDr. **Milan Báča**, autor knihy „Literární toulky po Svitavsku“. Volba to byla skvělá. Seznámili jsme se s osobnostmi v Bystřem, v Nedvězím, v Jimramově, v Poličce, v Litomyšli, na Růžovém paloučku u Morašic, v Trstěnici a v Mendryce. Poznali jsme rodné domy spisovatelů, místa jejich tvorby a místa dějů literárních děl i nějaké perličky z jejich osobních životů. Program byl připraven s obrovskou precizností a vypravěčské umění průvodce bylo neskutečným zážitkem, který udržel pozornost všech 47 účastníků.

Na závěr si pro nás připravil i literární soutěž, v níž se potvrdila v několika otázkách stoprocentní pozornost posluchačů. Odměnou pro jednoho účastníka byla autorova kniha „Slovník spisovatelů Svitavska“.

Děkujeme panu doktorovi, že obětoval nám seniorům svůj osobní čas a obohatil nás o spoustu zážitků a informací.

Marie Grmelová

Klub Napísek

Lesní klubíky v říjnu: společný čas v přírodě

Podzim v lese je plný hojnosti a proměn – červené šípky, kaštiny po kapsách, vůně spadlého listí, ranní mlhy a ptáci odlétající do teplých krajín. Každý týden nás **příroda zve zpomalit, vnímat její krásu** a radovat se z malíčnosti.

Na lesních klubících se rodiče s dětmi schází jednou týdně, aby **spolu objevovali podzemní dary, slavili, tvořili a hráli si v rytmu ročních období**. Klubíky jsou jemnou adaptací do prostředí lesní školky, ale i krásnou možností ochutnat „lesní dětství“. Přinášejí dětem **přirozený pohyb, radost z poznávání** a fantazii, rodičům čas **prohloubit vztah s dítětem** i s přírodou – a všem společný pocit podporující komunity.

Kdy a kde: každou středu 9:30–11:30, Lesní MŠ Napísek na Kuklích.

Program probíhá **za každého počasí** a právě v tom je kouzlo. Srdečně vás zveme, přijďte si s dětmi užít říjnový les a podzimní dobrodružství! Pro účast nutná rezervace u Zuzany Štríteské 605956075 nebo zuzanastriteska@gmail.com.

Zuzana Štríteská

ZO Kardio Svitavy

Stejně jako v minulém roce se vracíme k naší každoroční akci ve sportovním areálu v Pomezí, o které jsme se zmínili v minulém vydání. Setkání bylo organizováno především s cílem opětovného shledání, v mnoha případech se zakládajícími členkami a členy našeho uskupení. Hojná účast, ale především potěšení příchodů ze setkání s kamarády, bylo naplněním záměru.

Na měsíc říjen je plánována akce, obdobná s tou z Pomezí, ale máme v úmyslu se sejít v 10:00 hodin dne 10. 10. v areálu „Cihelna“ ve Svitavách. Mimo možnosti využití například minigolfového hřiště nabízíme další sportovní disciplíny a soutěže. Za ZO Kardio

Josef Zavřel

Český zahrádkářský svaz

Okresní výstava ovoce a zeleniny

Územní sdružení Českého zahrádkářského svazu (ČZS) Svitavy a základní organizace ČZS v Koclířově pořádají okresní výstavu ovoce a zeleniny. Oblíbená akce, kterou v minulosti hostily prostory svitavského Bílého domu, se vzhledem k absenci odpovídajících prostor přestěhovala do kulturního domu v Koclířově. Výstava se uskuteční v sobotu 4. a v neděli 5. října od 9 do 17 hodin. Příjem řádně označených vzorků je plánován na čtvrtek 2. října od 8 do 16 hodin. Výstavu doplní ukázka výrobků z keramického kroužku. Vstupné je dobrovolné. (red)

Bonanza Vendolí

Co se děje v naší Dře

Letos se klub opět zúčastnil festivalu volnočasových aktivit ve Svitavách, kde děti předvedly své taneční vystoupení. V rámci „Týdne nízkoprahových klubů“ jsme uspořádali den otevřených dveří – návštěvníci se seznámili s prostory, činností klubu a vyzkoušeli si i rukodělné aktivity. Děti se také zapojily do ekologické akce „Uklidme Česko“.

Do konce roku nás čeká pestrý program: Halloween s maskami a kreativními hrami pro děti, besedy zaměřené na prevenci užívání návykových látek, intenzivní taneční tréninky a přípravy na soutěže po celé ČR. Vánoční dílničky nabídnou možnost tvoření dekorací a dárků pro děti i širokou veřejnost a proběhnou postupně v několika termínech.

Sledujte naše facebookové stránky, přijďte s námi strávit pěkné chvíle a podpořit mladé talenty.

Věra Maloňová

Nadace Josefa Plívy a klub Laurus

Výstava mladých fotografů

Je jim čerstvě šestnáct, bydlí ve Svitavách, v září začali studovat na středních školách, fotografují, mají na svůj věk neuvěřitelné úspěchy a nyní mají i výstavu. **Tobiáš Jan Říha** obsadil 2. místo v individuální kategorii fotografů do 15 let v letošním ročníku Národní soutěže fotografů, což je nejprestižnější soutěž amatérských fotografů u nás. Také fotografie jeho sestry **Theodory Marie Řihové** se dostala na výstavu této soutěže. Oba sourozenci získali v tomto roce čestné uznání ve fotografické soutěži mladých fotografů *Hudba a já*, a to v kategorii 15–17 let. Patronem této soutěže byl náš přední fotograf Robert Vano. Oba také letos uspěli v italském Terstu v soutěži URBAN Photo awards. Již před dvěma roky byl Tobiáš Jan porotou nominován v rámci *Czech Photo Junior*. Vloni dokonce v této soutěži obsadil 2. místo. V textu uvádíme jednu z úspěšných fotografií, které byly v rámci soutěže vystaveny v Národním muzeu. A také v minulém roce oba sourozenci

pronikli do finále soutěže *Face2Art* opět s patronací Roberta Vana a jejich fotografie se dostaly mezi desítku nejlepších.

Nadace Josefa Plívy a Svitavský klub Laurus se rozhodly uspořádat oběma mladým fotografům po jejich úspěších také první autorskou výstavu *Oči na T+T*. Od 1. října do 21. listopadu budou jejich fotografie vystaveny v přednáškovém sále Nadace Josefa Plívy na svitavském náměstí. Výstava je přístupná při akcích Nadace Josefa Plívy nebo přes kavárnu Šálek štěstí v přízemí ve všední den od 9 do 17 hodin, v sobotu do 12 hodin. Zahájení výstavy proběhne **1. 10. v 17 hodin v Nadačním domě**. Veřejnost je zvána.

Milan Báča

Nadace Josefa Plívy

Volání o pomoc!

Kdo by ve Svitavách neznal dům Nadace Josefa Plívy na náměstí? Už desítky let je místem, kde se tvoří, tančí, zpívá, vystavuje i podniká. Je tu možné zažít radost při hře, zajít si na koncert, navštívit zážitkové semináře, zacvičit si... Mladí tvůrci zde začínají své projekty. Tento dům patří k identitě a krásné historii našeho města. Jenže jde do tuhého. Střecha je ve vážném stavu a voda ničí nejen architekturu, ale i historicky nábytek. Pokud se oprava neudělá včas, může být pozdě. **Proto vás prosíme o pomoc** – když každá svitavská rodina přispěje symbolických 100 korun, budeme mít Nadační dům opravený už brzy. Založili jsme sbírku na Donio a zde je link na sbírku: <https://donio.cz/p/32973>. Společně můžeme uchovat dům, který patří nám všem.

Jana Jánová

Svitavy udržitelné

Říjnový darovací bazar pro veřejnost

Máte doma funkční, ale nevyužívané věci? Přineste je 10. a 11. října na náš darovací bazar, takzvaný SWAP. Zde si můžete s dalšími účastníky vyměnit domácí potřeby, knihy, oblečení, pokojové rostliny a podobné drobnosti. Uděláte radost jak sobě, tak i ostatním.

V pátek 10. 10. bude předsálí Fabriky ve Svitavách, kde se akce koná, otevřeno veřejnosti od 13 do 18 hodin. Následující den, v sobotu 11. 10., bude bazar pokračovat v čase 8 až 13 hodin.

Předměty noste nejlépe v pátek, ať mají co nejvyšší šanci získat nové majitele. Přijímáme věci, které jsou čisté a použitelné alespoň na náhradní díly. Nelze darovat živá zvířata. Vstup je volný. Akci pořádá komunita dobrovolníků ze Svitav „Svitavy udržitelné“ ve spolupráci s SKS Svitavy. Blíže informace na e-mailu svitavyudrzitelne@email.cz nebo telefonem 776 815 777. Za kolektiv pořadatelů

Petra Snohová

Základní a mateřská škola Riegrova

Moderní sebeobrana pro děti i dospělé

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Riegrova 4 rozšiřuje svou nabídku aktivit i pro veřejnost. Od 7. října 2025 zde budou probíhat pravidelné lekce Moderní sebeobrany, a to každé úterý od 18:00 do 19:00 hodin. Tréninky jsou zaměřené na jednoduché a účinné techniky, které zvládnou děti i dospělí. Účastníci se naučí cvičit beze zbraní i se zbraněmi, včetně využití improvizovaných předmětů (např. obušek, taktické pero, nůž, hůl či střelné zbraně). Nedílnou součástí je také výklad právních aspektů sebeobrany, nácvik první pomoci a řešení modelových situací vycházejících z reálného života. Cílem kurzu je nejen získat dovednosti k ochraně sebe a svých blízkých, ale také posílit sebevědomí a schopnost správně reagovat v krizových chvílích. Pokud hledáte smysluplný volnočasový program pro sebe nebo své děti, přijďte mezi nás. Cvičení je otevřeno široké veřejnosti od 14 let věku. Více informací: moseb-syvgmail.com, <http://moseb.webnode.cz> tel. 724 910 989.

Stanislav Lešinger

Spolek DušeProstor

Program na říjen

Klub pro všechny je tento měsíc pouze **14. 10.**, kdy si zahrajeme pétanque, **28. 10.** je státní svátek.

Pravidelná setkání lidí se zkušeností s duševním onemocněním se konají **7. 10.**, kdy se seznámíme s knihou „Jak se zbavit starostí a začít žít“, a **21. 10.**, kdy se budeme bavit na téma: „Jak překonávat návyky způsobující obavy“.

Dne 9. 10. se opět setkáme v rámci **svěpomocné skupiny určené pro rodiny a přátele lidí s duševním onemocněním**.

Zveme vás letos již potřetí **do Svitav na Slam poetry**, což je živý „přednes autorské poezie“, což může znít jako nuda, ale opak je pravdou. **20. 10. v 18 hodin v Kavárně v parku** vám umělci představí své někdy vtipné, někdy vážné básně a tím budou soutěžit o vaši přízeň. Vystupují bez kostýmů a rekvizit, dodržují časový limit. Hodnotí je divácká porota a její bodování rozhodne o vítězi večera. Kdo je jím stane tentokrát? Anatol Svahilec, Držgrešle, Řemřich, nebo Tyč? Vstupné je dobrovolné.

Všechna pravidelná úterní setkávání a srazy před akcemi probíhají vždy od 15:30 do 17:30 hod. v prostorách Centra duševního zdraví Svitavy, Wolkerova alej 209/12. Sledujte nás na www.duseprostor.cz, i na Facebooku Duše_Prostor, pište nám na duseprostor@gmail.com nebo Messenger. Za DušeProstor, z. s., **Luděk Sapara**

Terapeutické centrum Kouzelen

Pro děti, které „nezapadají do škatulek“

Možná to znáte taky: když byly synovi tři roky, začala si jeho maminka všimnout, že je jiný než ostatní děti. Po čtyřech letech čekání lékaři potvrdili diagnózu Aspergerův syndrom. Přestože děti s touto poruchou autistického spektra nemívají snížený intelekt ani problémy s řečí, bývá pro ně náročné navazovat sociální kontakty. Život celé rodiny se tím změnil od základů. Především maminka našla zcela novou cestu a založila v roce 2020 v Kuřimi terapeutické centrum **Kouzelen**.

SVITAVY A VOLNÝ ČAS

„Jako rodič jsem tehdy hledala místo, kde bych mohla říct, co řešíme, a společně s odborníky najít cestu dál. Takové místo jsem bohužel nenašla, tak jsem ho vytvořila sama,“ vzpomíná zakladatelka **Mgr. Dagmar Jurišová**, která se po osobní zkušenosti rozhodla vystudovat speciální pedagogiku na Masarykově univerzitě.

Centrum Kouzelen dnes nabízí unikátní podporu dětem, které „nezapadají do škatulek“. Pracujeme s dětmi s autismem, ADHD, poruchami učení, výbiravostí v jídle, ale i s dětmi, které mají potíže se sebevědomím nebo prožívají náročné životní období. Místo drilu a výkonu staví na **multismyslové terapii, neurovývojové stimulaci, aromaterapii či felinoterapii** s kocourem Rafaelem. V nabídce je i online kurz **Nejedlíci**, který rodiče provází krok za krokem při práci s dětmi odmítajícími jídlo.

Novinkou letošního roku je otevření další kouzelné pobočky ve **Svitavách**. Impulsem byly speciální pedagožky z regionu, které vnímaly, že rodiče zde postrádají dostupnou komplexní

podporu. „Ozývali se nám rodiče z okolí Svitav, že za námi musí dojíždět desítky kilometrů. Díky spolupráci s místními odborníky jsme se rozhodli, že Kouzelen přivezeme i sem,“ říká Jurišová. Centrum ve Svitavách, působící na adrese Svitavská 665/6 v centru Lípa, nabízí individuální terapii, rodičovskou podporu i psychoterapeutickou službu Vládne rozhovory, bezpečný prostor, kde si rodiče mohou ujasnit myšlenky, získat nadhled a načerpat sílu. Na vaše dotazy ohledně průběhu terapie nebo výše úhrady ráda odpoví asistentka Jana každý den od 8:00–18:00, a to na telefonu 724 303 201 nebo e-mailu: jana@kouzelen.cz.

„Naším cílem je, aby žádné dítě ani rodič nezůstali na své cestě sami. Tam, kde to papíry a diagnózou končí, u nás práce teprve začíná,“ uzavírá zakladatelka. **Jana Koudelová**

Klub filatelistů

Burza sběratelů

Svitavský Klub filatelistů pořádá v neděli 12. 10. 2025 tradiční regionální sběratelskou burzu.

Nejde o akci, která je určena výhradně sběratelům známek, pravidelně se jí totiž účastní také sběratelé pohlednic, mincí, bankovek, odznaků, medailí, gramodesek, CD, DVD, MC, VHS a dalších sběratelských předmětů. Nabízeny budou také pomůcky pro sběratele. Akce je určena nejen pro sběratele, kteří budou moci kupovat nebo vyměňovat sběratelský materiál, ale mohou ji navštívit i ti, kteří třeba potřebují poradit, co a jak sbírat nebo začít sbírat, nebo i ti, kteří se chtějí pouze podívat na spoustu zajímavých sběratelských předmětů či kuriozit. Burza proběhne ve velkém sále svitavského kulturního centra Fabrika od 8 do 12 hodin. **Milan Báča**

Týden informačních center

Od 24. do 31. října se uskuteční už šestý ročník Týdne turistických informačních center (TIC) – celorepublikové akce, která spojuje poznávání, zábavu a objevování zákulisí českých „íček“. Do letošního ročníku se zapojuje na **200 certifikovaných infocenter** z České republiky a chybět nebudou ani Svitavy. Pokud přijdete v týdně od 24. října do informačního centra na svitavském náměstí Míru a odpovíte na jednoduchou otázku, získáte drobný dárek a budete zařazeni do slosování o čtyři volné vstupenky do svitavského kina Vesmír podle vlastního výběru. Cílem Týdne TIC je připomenout, že i v digitální době mají infocentra své pevné místo – nejen jako zdroj informací, ale i jako **místo setkávání, inspirace a lokálního patriotismu**. Akce tradičně začíná na **Světový den pro rozvoj informací** (24. října), vyhlášený OSN, který upozorňuje na důležitost přístupu k ověřeným a kvalitním informacím. **(pá)**

INZERCE

PROJEKTOVÝ MANAŽER/KA (JUNIOR)

- ✓ ROZMANITÝ OBSAH PRÁCE – PROJEKTY AUTOMOTIVE, PLASTY, OBRÁBĚNÍ
- ✓ ZNALOST ANGLICKÉHO JAZYKA
- ✓ ČTENÍ TECHNICKÉ DOKUMENTACE VÝHODOU

WWW.FLIDR.CZ / PERSONALNI@FLIDR.CZ

VÍTE, ŽE...

...zubní ordinace **MUDr. Lubomíra Slouky, S-DENTES s.r.o.**, sídlí na jiné adrese? K 25. září se ordinace přestěhovala z Dimitrovovy ulice do ulice Hraniční 2118/9, Svitavy-Lány, do budovy lékařů vedle lékárny.

DIVOKÉ KOČKY
TRAVESTI SHOW
SVITAVY
Lidové divadlo
1.11.2025 19:00
Předprodej vstupenek v síti smsticket.cz

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

PO-PÁ: 7:00 - 17:00
SO: 8:00 - 11:30
Strakov 22
tel.: 461 639 001
mob.: 739 989 806

Bohatý výběr pro Vaši zahradu

- 🍏 ovocné stromky (od 15. října)
- 🌲 jehličnany
- 🌸 kvetoucí keře
- 🌳 rhododendrony a azalky
- 🌱 drobné bobuloviny
- 🌿 sadba jahod
- 🌱 substráty, hnojiva

Chcete se domluvit víc?
Maťo DR...

www.ars-vavrin.cz ars-skolkastrakov@centrum.cz

Barvy domova:

Devátáci ze ZŠ Felberova zvelebili knihovnu v Domově s pečovatelskou službou

Že mladí lidé nemají zájem o práci nebo neumějí vzít za věc? Projekt Barvy domova dokazuje pravý opak. Díky spolupráci Dobrovolnického centra Krůček Svitavy, loňské třídy 9. B ze ZŠ Felberova a celé řady partnerů se podařilo krásně upravit prostor knihovny v Domově s pečovatelskou službou města Svitavy.

Do projektu se zapojilo 21 žáků pod vedením třídní učitelky Terezy Mlatečkové, asistentky Jany Hořovské a za podpory mnoha dalších lidí – od pracovníků bytového družstva, sociálního odboru města a Charity Svitavy až po pana starostu a obětavé pomocníky, kteří zajistili převoz knih, regálů či barev.

Kluci ze třídy se pustili do práce s pořádnou dávkou síly – odnášeli staré knihy a přinesli nové. Holky se zase chopily úkolu obstarat barvy a neváhaly zajít i za sponzory, aby knihovna dostala nový kabát.

Významnou roli sehrála také Natálie Dostalíková, jejíž původní nápad se díky spolupráci celé třídy proměnil ve skutečný projekt.

Kde se nápad vzal?

Dobrovolnické centrum Krůček Svitavy již několik let pořádá Den dobrovolnictví pro žáky základních a středních škol. V loňském roce se koncept ještě rozšířil – než samotný den proběhne, pracovníci centra navštěvují školy, kde dětem představují činnost centra a ukazují, jaké možnosti zapojení v místních organizacích mají.

Možná by vás to překvapilo, ale dobrovolnictví se neodehrává jen v domovech s pečovatelskou službou nebo v nemocnicích. Dobrovolníky využívají také instituce jako Bonanza Vendolí, z. ú., městská knihovna, muzeum či Středisko volného času Tramtáryje ve Svitavách. Dobrovolníci mohou pomáhat při velkých akcích pro děti i širokou veřejnost, zapojit se do klubů pro děti nebo rozvíjet to, co je baví – a tím podpořit tam, kde je to právě potřeba.

Škála dobrovolnických příležitostí je opravdu pestrá a právě díky nim mohou děti objevovat nové schopnosti, získávat zkušenosti, které se

do učebnic nevejdou, a zároveň se učit spolupráci i odpovědnosti.

Po úvodním setkání ve škole následuje zážitkový Den dobrovolnictví, při kterém se děti seznamují s místními organizacemi a zkoušejí si jednoduché aktivity, jako je uvařit čaj po slepu, svést někoho na invalidním vozíku nebo jak se pracuje s virtuální realitou. Po něm přichází na řadu projektové dny přímo ve škole, kde žáci sami připraví projekt, který pak – s pomocí centra – mohou dotáhnout až do skutečné realizace.

Právě tak vznikl projekt Barvy domova. Výsledkem společného úsilí je nejen nově vymalovaná knihovna s množstvím nových knih, ale také důkaz toho, že spolupráce mezi generacemi má smysl. Žáci si vyzkoušeli, jaké to je, dotáhnout vlastní nápad do konce, překonat překážky a pracovat bok po boku s dospělými i seniory.

Každý přispěl tolik, kolik mohl, a výsledkem je projekt, který spojuje různé lidi, instituce a generace. Máme z něj obrovskou radost.

Projekt Barvy domova je jen první větší vřetovinou. Už nyní se chystají další společné aktivity, které propojí školy, město i dobrovolnické centrum. V následujících článcích vám některé z nich představíme.

Projekt Barvy domova z pohledu třídní učitelky Terezy Mlatečkové:

Vypadalo to jako nemožný úkol: zapomenutá, zaprášená, plísňí načichlá místnost plná krabic a knih, ve kterých se nikdo nevyznal... a na to všechno jen čtrnáct dní. Ale parta devátáků z Felberky se do toho pustila s takovou energií, že z toho vzniklo něco výjimečného.

9. B do toho šla naplno. Přestože měli zrovna období čtvrtletek a exkurzí, během dvou týdnů dokázali neuvěřitelné. Pod naším vedením si rozdělili úkoly a pustili se do toho jako tým. Kluci odklízeli, stěhovali a opravovali. Holky malovaly, tapetovaly a zdobily. Nejvíce práce ale bylo u knih – stovky titulů bylo potřeba nejen vytrdit a opravit, ale hlavně přehledně rozdělit podle žánrů, aby knihovna dávala smysl a dobře se v ní orientovalo. Byla to mravenčí práce, která zabrala nejvíce času, ale právě díky ní je teď knihovna přehledná, funkční a útulná. Nové knihy navíc doplnila naše škola (akce Knihoden) a Městská knihovna Svitavy.

Z prostoru, kam se dřív nikomu moc nechtělo, je teď útulný a barevný čtenářský koutek, který nabízí radost, klid i inspiraci obyvatelům domova.

Jsem na své žáky opravdu hrdá. Ukázali, že dobrovolnictví není jen o pomoci druhým, ale také o osobním růstu, zodpovědnosti a týmové práci. Dokázali, že i „pubertáci“ se mohou nadchnout pro společnou věc, pořádně máknout a dotáhnout ji do zdárného konce. Díky tomu si uvědomili, že svým jednáním mohou měnit svět kolem sebe – a že i malé kroky mají velkou váhu.

Děkuji vám za vaše nasazení a odhodlání. Vaše práce tu zůstane – nejen v knihovně, ale hlavně v srdcích těch, kterým jste přinesli radost!

Dobrovolnictví do škol – aneb prostor pro nové příležitosti

Dobrovolnictví ve školách není jen o pomoci druhým. Je to způsob, jak děti učit spolupráci, odpovědnosti a vzájemnému respektu. Přináší jim zkušenosti, které v učebnicích nenajdou – učení se péči o druhé, posilování sebevědomí, objevování vlastních schopností a zároveň pocit, že jsou součástí něčeho většího.

Z praxe víme, že když se dobrovolnické aktivity stanou přirozenou součástí života školy, mění se nejen jednotliví žáci. Posilují se klíčové kompetence dětí, zlepšuje se klima třídy i celé školy a roste i její prestiž v očích rodičů a veřejnosti. Dobrovolnictví spojuje lidi i místa, kde vzniká.

Nový vzdělávací program Dobrovolnictví do škol proto nabízí pedagogům a vedení škol ucelený pohled na to, jak s dobrovolnictvím ve škole pracovat. Ukážeme, jak využít aktivity, které už dnes na školách běžně probíhají, a proměnit je v příležitost k rozvoji občanských, sociálních i hodnotových kompetencí žáků.

Program je určen mateřským, základním i středním školám a přináší praktické nástroje, inspiraci a prostor pro tvorbu vlastních školních dobrovolnických projektů. Více informací naleznete na www.kruckesvitavy.cz.

Zpracovala: Anděla Buchtová

Divadlo DOMA

Gymnázium a paní profesorka

Někdy se nám sny splní – a to je malý zázrak; jindy je vše jinak... Když mě kdysi pan ředitel Flodr (za „mých“ gymnaziálních časů mu studenti říkali Leoš a my, studentky, Leošek) „zla-nařil“ na gymnázium jako učitelku českého jazyka, potěšilo mě to... Představovala jsem si, že kromě „odborné linie“ budu mít prostor navázat na to, co ke svitavskému gymplu vždy patřilo. Vytvořím studentský soubor a vrátím se ke kořenům – k poezii, recitaci, uměleckému přednesu, ke studentskému divadlu. Dotknu se stop paní profesorky Votavové.

Dovolím si kratinké ohlédnutí – profesorka, Márinka (tak jsme ji mezi sebou důvěrně titulovali), byla osobitá a vzdělaná paní, která spoluvytvářela charakter svitavského gymnázia v 50. – 80. letech 20. století. Pravda, „recitační umění“ v dobách socialistických mělo punc služby „politické“, a tak i my jsme občas „zpívali zpěv míru pro rozjásané průvody“. Na druhou stranu jsme díky paní profesorce v mizérii tehdejších časů porozuměli abecedě poezie a přes slova, obrazy a příběh odhalili svět za oponou... Díky ní jsme „přičichli“ k divadlu a dotkli se tajemství „tvoření“.

Divadlo DOMA

Před více než třiceti lety jsem se tedy pokusila zachytit „odkaz“... Vzniklo studentské divadlo poezie, později DOcela MALé divadlo (DOMA). Od této chvíle se „divadelní kolotoč“ rozběhl přímo závrtnou rychlostí – básnická sbírka, povídka, román, klasická divadelní předloha, filmový scénář byly základem představení žánru divadla poezie, dětského divadla, rockového hororového „skoromuzikálu“ a dalších těžko zařaditelných žánrů. Od roku 1994 bylo vytvořeno téměř každý rok nové představení, např. Maccheroni alla vongole (1998, na motivy pohádky M. Macourka), Šibeniční písně (2003, inspirací básně Ch. Morgensterna), Cizina (2007, na motivy povídky P. Šabacha), Emilie (2015, dle div. hry M. Mackenzieho), Faust a Markétka (2016, na motivy div. hry J. W. Goetha), Broučci (inspirací pohádkový příběh J. Karafiáta)... U všech „divadelních textů“ vznikl scénář buď během tvůrčího procesu, anebo jsem se pasovala do role scenáristky – je to dřina, ale i velké dobrodružství! Divadlo DOMA získalo (občas

i nezískalo) ocenění na divadelních přehlídkách a soutěžích regionální i národní úrovně: na národní přehlídce Prkna Hradec Králové, na festivalu Audimafor, na přehlídkách Orlická maska a Mladá scéna v Ústí nad Orlicí, na soutěži Svitavský Fanda; zúčastnili jsme se Wolkerova Prostějova, Náchodské Prima sezóny, mezinárodního festivalu Exit v Levoči. Potěšil nás festival Mezi ploty v Praze-Bohnicích – do našeho představení Insecta (inspirací hra bratří Čapků) jsme angažovali chlapce ze Speciální školy ve Svitavách a díky němu vznikla originální, „křehká“ inscenace! Ostatně pro handicapované děti jsme hráli mnohokrát a rádi!

DOMA je doma ve Svitavách

Pocit sounáležitosti k městu jsem se snažila přenést i na soubor a zdálo se mi, že to fungovalo, funguje. DOcela MALé divadlo vždy patřilo k patriotům města – pro svitavskou veřejnost, především pro mladé lidi a děti, „vytvořilo“ i uspořádalo desítky akcí. Zmíním pořady, které se staly jakýmsi studentskými happeningy, především měly „velmi“ uvolněnou atmosféru:

tajuplnou prohlídku Ottendorferova domu (od roku 2013, vždy se kromě DOMA podílely desítky studentů gymnázia) či Minifest (osmi-hodinový maratón divadelních představení a svitavské muziky). DOcela MALé divadlo také spolupracovalo s MMG Svitavy na pořadech dotýkajících se židovské historie města.

Představení v esperantu

Na počátku spolupráce to byl pouze pokus: svitavští esperantisté nás poprosili o nastudování scény z divadelní hry R.U.R., a to v esperantu (jej!) pro mezinárodní konferenci Osiek. Pokusili jsme se – oficiální verzi Čapkova divadelní hry jsme výrazně zkrátili a scénář obohatili o postavu Karla Čapka (vše přeložil vynikající Mirek Malovec). Svitavská úprava hry byla přijata s nadšením (pro nás překvapivě – esperanto jsme neovládali, představení vzniklo především díky geniální paměti studentů); soubor byl pozván na národní kongres do italského Fai della Paganella a na světové setkání esperantistů na Island. Zde jsme měli možnost reprezentovat českou kulturu před stovkami diváků z více než 60 zemí světa... A já díky esperantu poznala řadu osobností, všestranně vzdělaných lidí, jazykových „fajnšmekrů“. Český esperantský svaz udělil režisérce i souboru ocenění za propagaci české kultury v zahraničí a Celosvětový esperantský svaz (UEA) svitavské divadlo s několika představeními již pětkrát pozval na světové kongresy s dramatem R.U.R. na Island (2013), s hrou bratří Čapků Ze života hmyzu na Slovensko (2016) a do Jižní Koreje (2017), s představením Hrátky s čertem a králem do italského Turína (2023) a s dramatizací příběhu Jana Karafiáta do Brna (v červenci 2025). V poslední inscenaci hrály i děti ze ZŠ Sokolovská.

Závěrem

Těší mě, že má vize se naplnila; divadlo DOMA „žije“ již více než 30 let, pátá generace. Nicméně platí i to, že sen „šel“ jiným směrem: v roce 2006 „se vyměnil“ zřizovatel souboru, místo gymnázia se jím stalo SKS.

Ale byla to krásná jízda! Díky všem, kteří se na ní spolupodíleli! **Zpracovala: Radka Oblouková**

INZERCE

trvalky - keře - stromky - substráty - hnojiva - zahradnické potřeby

Floreum
zahradní centrum
Litomyšl

Okrasné školky Litomyšl
2. podzimní výstava
(Ovoce k nakousnutí)
17.10.-2.11.2025

NOVÝ
věrnostní
program pro
zákazníky

T.G.Masaryka 506
Litomyšl

www.floreum.cz
www.skolky.cz

Skolky
Litomyšl

Svitavští Tuři vyhráli Rosňa Cup a vyhlíží novou sezónu

Na konci srpna se Tuři zúčastnili přípravného turnaje v Brně, který hostil druholigový celek SK Žabovřesky. Kromě domácího týmu se turnaje ještě zúčastnili dva naši prvoligoví soupeři, kterými byla rezerva Basketu Brno a Fastav Zlín.

V úvodním duelu s brněnskými mladíky se hrál hodně ofenzivní basketbal a nakonec jsme zvítězili 102:84. V sobotu jsme s domácím celkem po vyrovnaném prvním poločase zabrali a nakonec vyhráli 83:68. V zápase o první místo jsme si v neděli poradili se Zlímem 77:67 a s bilancí 3 výher ze 3 zápasů brali celkové prvenství.

Na turnaji se měly poprvé možnost představit naše nové posily Dominik Plešinger a Vojta Nádeníček. Druhý jmenovaný byl u nás na třítydenním testu zakončeném tímto turnajem a po dobrých výkonech jsme se domluvili na podepsání smlouvy.

Turnaj se výborně vydařil našemu pivotmano-

vi Janu Hlobilovi, který měl průměr přes 16 bodů na zápas a byl vyhlášen MVP celého turnaje.

Turnaje se pro nemoc nemohli zúčastnit někteří mladí hráči, které jsme chtěli také vyzkoušet v zápasovém režimu. V sobotním utkání si navíc přivodil svalové zranění rozehrávač Tomáš Sedláček, který tak pravděpodobně nestihne začátek sezóny, kterou otevřel 21. září duel v Brně proti Basketu Brno U23. Domácím fanouškům se poprvé představíme až ve 3. kole, kdy 5. října hostíme silný Fastav Zlín.

Martin Šorf

Volejbalistky mají šesté místo z mistrovství!

Loňská sezóna byla pro volejbalové starší žákyně historicky úspěšná, na Mistrovství ČR obsadily senzační 6. místo. Senzační proto, že mistrovské soutěže hrálo vloni v této kategorii téměř 350 družstev! Neúspěšné kvalifikace o postup na MČR se mohly zúčastnit pouze nejlepší dva týmy ze všech 14 krajů a už jen obstat v ní bychom v konkurenci volejbalových velkoklubů považovali za úspěch. Následný postup až do finálového dvanáctičlenného play-off a konečné 6. místo v ČR, to už pro nás byla říše snů, která se tentokrát stala skutečností. Náš tým prošel přes prázdniny obměnou, opory týmu přešly do vyšší věkové kategorie, z mladších žákyň přišly nové naděje. Ostrým herním testem byl pro děvčata koncem srpna skvěle obsazený domácí turnaj – 15. ročník Memoriálu manželů Vymětalových. Ve výborné konkurenci 16 týmů z celé ČR obsadily domácí hráčky pěkně 5. místo. Turnaj vyhrála Mikulova Praha, druhý byl Havlíčkův Brod, pomyslný bronz si odvezl Prostějov. V polovině září absolvoval tým kvalifikaci do Českého poháru a nyní se již naplno rozběhnou i mistrovské soutěže – krajské přebory.

Pavla Švihelová

Svitavský úspěch na mistrovství veteránů v běhu do vrchu přivezla Ivana Pešlová

Za velkého vedra se před několika týdny konalo Mistrovství České republiky veteránů v běhu do vrchu, které vedlo z Náchoda do Dobrošova. Ivana Pešlová z TJ Svitavy si po loňském vítězství vybojovala ve své kategorii krásné 2. místo – za vynikající Janou Matyášovou a před Evou Jiráskovou.

Závod odstartoval u zimního stadionu v Náchodě a vedl terénem přes lesy, louky a pastviny až k Jiráskově chatě v Dobrošově, kde byl cíl i zázemí pro občerstvení a slavnostní vyhlášení. Trať měřila 9,6 kilometru a běžci na ní museli zdolát převýšení 420 metrů.

Po vyhlášení výsledků čekalo na závodníky milé překvapení. Zpět do Náchoda je odvezl krásný historický autobus, který starším účastníkům připomněl cesty do školy či na prázdniny za babičkou, zatímco pro mladší to byl ne-tradiční retro zážitek. Ivaně moc gratulujeme a přejeme další běžecké úspěchy!

Veronika Peterková

Výsledky – Kategorie Ženy D:

1. Jana Matyášová (Silvita s.r.o.) 00:52:14,
2. Ivana Pešlová (TJ Svitavy) 01:01:58,
3. Eva Jirásková (Maratonstav Úpice) 01:05:33

